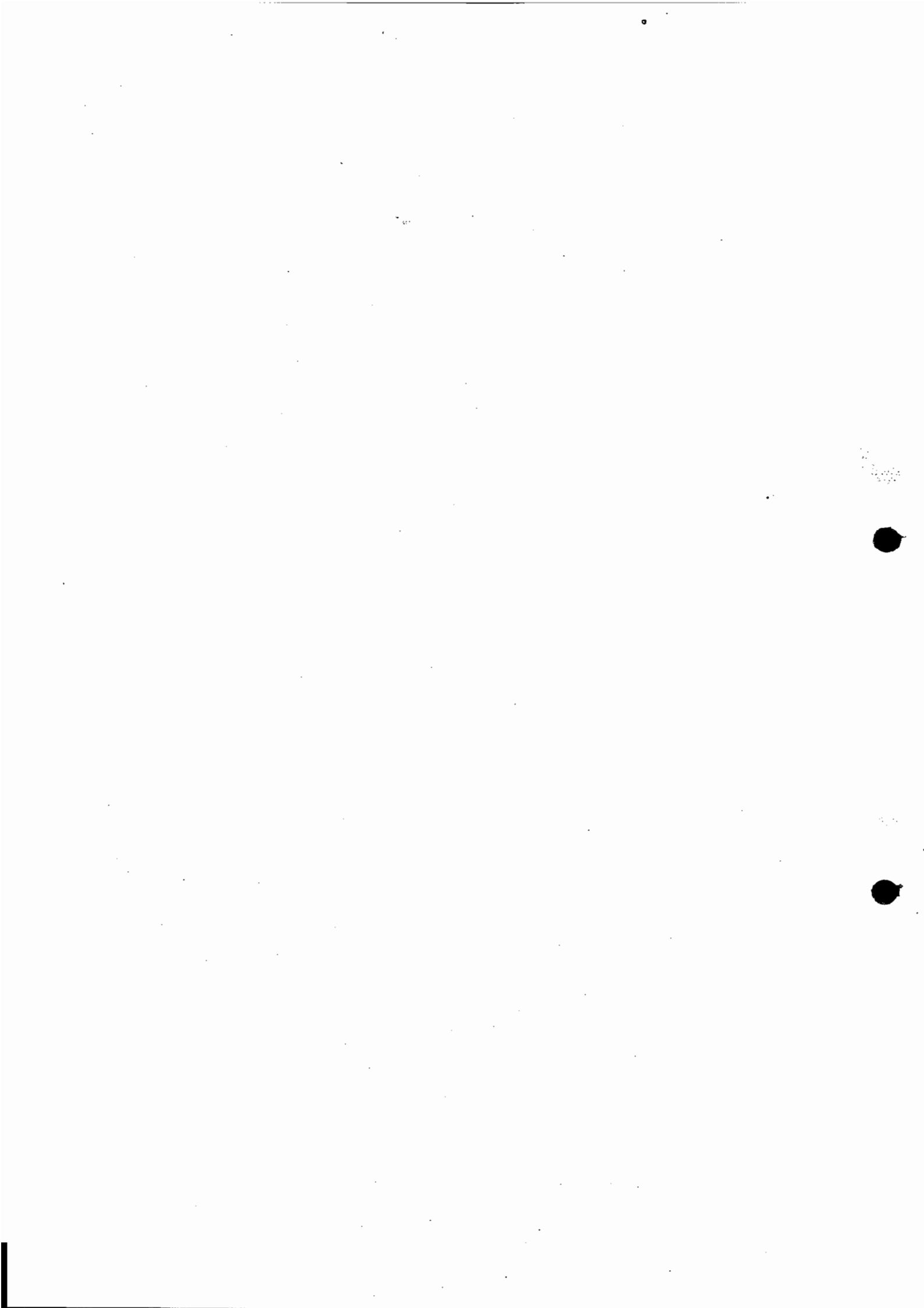

ข้อมูลเบื้องต้น
ในการจัดทำบันทึกเจตนาของร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๑
ว่าด้วยประเด็นในการร่างรัฐธรรมนูญ

โดย
คณะกรรมการการวิสามัญ
บันทึกเจตนา เจตนาเหตุ และตรวจรายงานการประชุม

เสนอต่อ
คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
และ
สภาร่างรัฐธรรมนูญ

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐

คำนำ

ด้วยในคราวประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ วันจันทร์ที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้กำหนดให้มีคณะกรรมการวิสามัญบัณฑิตกเจตนาธรรมณ์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม โดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. พิจารณาวางกรอบ รูปแบบ และแนวทางในการจัดทำบัณฑิตกเจตนาธรรมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญ และรูปแบบในการนำเสนอเอกสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการเผยแพร่บัณฑิตกเจตนาธรรมณ์ให้กับประชาชนและหน่วยงานของรัฐได้รับทราบ และนำเสนอต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญและสภาร่างรัฐธรรมนูญ

๒. พิจารณากำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ในการจัดทำจดหมายเหตุ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำจดหมายเหตุเกี่ยวกับความเป็นมาของรัฐธรรมนูญ ขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ในการจัดทำรัฐธรรมนูญเป็นไปอย่างถูกต้องครบถ้วนตามหลักวิชาการในการจัดทำจดหมายเหตุ

๓. พิจารณารูปแบบและวิธีการในการนำเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลบัณฑิตกเจตนาธรรมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อนำเสนอให้ประชาชน

๔. พิจารณากำหนดกรอบและแนวทางในการตรวจรายงานการประชุมให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทยและรูปแบบของกฎหมาย

๕. ดำเนินการอื่นตามที่สภาร่างรัฐธรรมนูญมีมติ

ในการนี้ คณะกรรมการวิสามัญบัณฑิตกเจตนาธรรมณ์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม ได้ตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน ๔ คณะ ดังนี้

- (๑) คณะอนุกรรมการบัณฑิตกเจตนาธรรมณ์
- (๒) คณะอนุกรรมการจัดทำจดหมายเหตุ
- (๓) คณะอนุกรรมการตรวจรายงานการประชุม
- (๔) คณะอนุกรรมการจัดทำฐานข้อมูลและเผยแพร่

โดยที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่และเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่พร้อมคำชี้แจงว่าร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นใหม่นั้น มีความแตกต่างกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ในเรื่องใดพร้อมด้วยเหตุผลในการแก้ไขไปยังสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ องค์กรและบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙ รวมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปทราบตลอดจนส่งเสริมและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนประกอบด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาโดยกระทำเป็น ๒ ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ ๑ การพิจารณาตามประเด็นในการร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งประเด็นที่มีได้กล่าวถึงยอมเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๐

ขั้นตอนที่ ๒ การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญรายมาตรา

ในการจัดทำบันทึกเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญ จึงเห็นสมควรแสดงข้อมูลเบื้องต้นเพื่อช่วยในการลำดับความเป็นมาในการร่างรัฐธรรมนูญจากการพิจารณารายประเด็นไปสู่การพิจารณารายมาตรา ซึ่งคณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์เห็นสมควรจัดทำรายงานเป็น ๒ ครั้งตามลำดับขั้นตอนในการพิจารณาของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกัน จึงได้จัดทำรายงาน "ข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำบันทึกเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ ว่าด้วยประเด็นในการร่างรัฐธรรมนูญ" เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญและสภาร่างรัฐธรรมนูญต่อไป

รายงานข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำบันทึกเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ นี้ จะได้นำเสนอข้อมูลในแต่ละประเด็น ตามเนื้อหาที่อาจแบ่งออกได้เป็น ๔ ส่วน ดังนี้

๑. สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานของคณะกรรมการวิสามัญประสานการมีส่วนร่วมและการประชาสัมพันธ์ ต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญในการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๐ วันจันทร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๐

๒. รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ ๑) ซึ่งเป็นการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานของคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญในการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ) วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐

๓. ความเห็นของคณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งจัดแบ่งเนื้อหาตามกรอบในการพิจารณาของคณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ กรอบที่ ๒ และกรอบที่ ๓

๔. ความเห็นของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ โดยสรุปจากรายงานการประชุมจำนวน ๑๕ ครั้ง และโครงการสัมมนาจำนวน ๒ ครั้ง

จากนั้น ในการรายงานผลการดำเนินงานครั้งต่อไปจะได้นำเสนอบันทึกเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญเป็นรายมาตรา

คณะกรรมการวิสามัญบันทึกเจตนารมณ์

จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๒
สารบัญ	๔
สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญฉบับรับฟังความคิดเห็น	๕
คำชี้แจงเกี่ยวกับความหมายและแหล่งอ้างอิงของการใช้คำย่อหรือประโยคย่อในตาราง	๑๗
ข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำบันทึกเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญ กรอบที่ ๑	๒๓
๑. การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	๒๓
๒. การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการปกครองของประชาชน	๕๗
๓. การกระจายอำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๘๒
๔. หน้าที่ของชนชาวไทย	๙๗
๕. แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ	๑๐๒
ข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำบันทึกเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญ กรอบที่ ๒	๑๒๓
๑. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๑๒๓
๒. วุฒิสภา	๑๗๒
๓. การควบคุมการเลือกตั้ง	๑๙๒
๔. คณะกรรมการการเลือกตั้ง	๒๐๐
๕. คณะรัฐมนตรี	๒๐๙
๖. พรรคการเมือง	๒๓๘
๗. คุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการและนักการเมือง	๒๔๖
๘. ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองกับข้าราชการ	๒๕๐
ข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำบันทึกเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญ กรอบที่ ๓	๒๕๓
๑. ศาลรัฐธรรมนูญ	๒๕๓
๒. ศาลปกครอง	๒๖๕
๓. ศาลยุติธรรม	๒๖๗
๔. ศาลทหาร	๒๗๘
๕. (ประเด็น) อื่นๆ (เกี่ยวกับศาล)	๒๗๙
๖. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	๒๘๖
๗. ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	๒๘๙
๘. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	๒๙๓
๙. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๒๙๖

๑๐.การแสดงผลบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	๓๐๒
๑๑.การถอดถอนจากตำแหน่ง	๓๐๖
๑๒.การดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	๓๐๙
๑๓.อื่นๆ	๓๑๑

*****

สาระสำคัญของ
ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ....
ฉบับรับฟังความคิดเห็น
ซึ่งจัดทำและเผยแพร่โดยคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๐

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... ร่างขึ้นบนสถานการณ์ที่จะต้องนำพาประเทศไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ จัดให้มีการเลือกตั้งภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขปัญหาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่ก่อให้เกิดการผูกขาดอำนาจรัฐและการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม การดำเนินการทางการเมืองที่ขาดความโปร่งใส ไม่มีคุณธรรมและจริยธรรม ระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐที่ล้มเหลว และการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนยังไม่ได้ได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมอย่างเต็มที่

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... จึงมีสาระสำคัญที่มุ่งจะแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยดำเนินการใน ๔ แนวทางด้วยกัน คือ

๑. การคุ้มครอง ส่งเสริม และการขยายสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างเต็มที่
๒. การลดการผูกขาดอำนาจรัฐและขจัดการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม
๓. การทำให้การเมืองมีความโปร่งใส มีคุณธรรมและจริยธรรม
๔. การทำให้ระบบตรวจสอบมีความเข้มแข็งและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑. การคุ้มครอง ส่งเสริม และการขยายสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างเต็มที่

รัฐธรรมนูญจะต้องไม่ใช่รัฐธรรมนูญของคนเพียงหยิบมือเดียวคือนักการเมืองเท่านั้น แต่รัฐธรรมนูญต้องเป็นรัฐธรรมนูญของประชาชน รัฐธรรมนูญที่ประชาชนมีพื้นที่ รัฐธรรมนูญที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเองได้ โดยดำเนินการดังนี้

๑.๑ เพิ่มประเภทสิทธิและเสรีภาพให้มากขึ้นกว่าเดิม มากกว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ สิทธิและเสรีภาพที่เพิ่มขึ้น ได้แก่

- ๑) การให้สิทธิและเสรีภาพตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยรับรอง มีผลผูกพันเช่นเดียวกับสิทธิและเสรีภาพที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๔)
- ๒) การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไม่ให้ถูกละเมิด (มาตรา ๓๕)

๓) เพิ่มสิทธิในกระบวนการยุติธรรม โดยการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว ทั้งถึง และเสียค่าใช้จ่ายตามควร โดยเด็ก เยาวชน สตรี คนพิการและทุพพลภาพได้รับการคุ้มครองในการดำเนินกระบวนการพิจารณาตัวอย่างเหมาะสม (มาตรา ๔๐) และที่สำคัญคือประชาชนมีสิทธิฟ้องศาลรัฐธรรมนูญด้วยตนเองได้เป็นครั้งแรก (มาตรา ๒๐๘)

๔) สิทธิด้านแรงงานที่ได้รับหลักประกันความปลอดภัยและสวัสดิภาพในการทำงาน รวมทั้งหลักประกันในการดำรงชีพทั้งในระหว่างการทำงานและเมื่อพ้นภาวะการทำงาน ได้รับการบัญญัติไว้เป็นครั้งแรก (มาตรา ๔๔)

๕) สิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชนได้รับการคุ้มครองอย่างไม่เคยมีมาก่อนไม่เพียงแต่ห้ามปิดกิจการสื่อมวลชนเท่านั้น ยังห้ามแทรกแซงสื่อมวลชนในการเสนอข่าวสารและหากมีการดำเนินการดังกล่าวไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ก็ถือเป็นการจงใจใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ (มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖) รวมทั้งห้ามผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการสื่อสารมวลชนด้วย เพื่อป้องกันการใช้สื่อสารมวลชนเพื่อประโยชน์ของตนเอง (มาตรา ๔๗ วรรคห้า)

๖) ประชาชนยังได้รับการศึกษาฟรี ๑๒ ปี โดยเพิ่มให้ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับการสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น นอกจากนี้การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชนการศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้อัตโนมัติและการเรียนรู้ตลอดชีวิตก็ได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมจากรัฐเช่นกัน (มาตรา ๔๘)

๗) เด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัวได้รับสิทธิเพิ่มขึ้นในการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ตามศักยภาพและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (มาตรา ๕๑)

๘) บุคคลที่ไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอ มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ เป็นครั้งแรก (มาตรา ๕๔)

๙) ขยายสิทธิชุมชน โดยการเพิ่มสิทธิของชุมชน และชุมชนท้องถิ่นเพื่อให้ครอบคลุมถึงกรณีการรวมตัวกันของบุคคลขึ้นเป็นชุมชนโดยไม่จำเป็นต้องเป็นการรวมตัวกันมาเป็นเวลานานจนถือว่าเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม (มาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง) นอกจากนี้ การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ จะต้องจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน (มาตรา ๖๖ วรรคสอง) โดยชุมชนมีสิทธิที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคลเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติรับรองสิทธิชุมชนไว้ (มาตรา ๖๖ วรรคสาม)

๑๐) ประชาชนมีสิทธิติดตามและร้องขอให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นครั้งแรก (มาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง) รวมทั้งมีสิทธิเข้าถึงรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติที่เสนอเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา (มาตรา ๑๓๘ วรรคห้า) นอกเหนือจากสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ (มาตรา ๕๕)

๑๑) ในการทำสนธิสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างประเทศทั้งหลายที่มีผลกระทบต่อประชาชน รัฐจะต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนและเมื่อมีการลงนามแล้ว จะต้องให้ประชาชนเข้าถึงรายละเอียดของสนธิสัญญา รวมทั้งต้องแก้ไขหรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการลงนามในสนธิสัญญา อย่างรวดเร็วเหมาะสม และเป็นธรรมด้วย (มาตรา ๑๘๖ วรรคสองถึงวรรคสี่)

๑๒) ให้สิทธิประชาชน ๑๐๐,๐๐๐ คน เข้าชื่อเพื่อเสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญได้เป็นครั้งแรก (มาตรา ๒๘๒ (๑))

๑.๒ ทำให้การใช้สิทธิและเสรีภาพง่ายขึ้นกว่าเดิม โดยมีมาตรการ ดังนี้

๑) แบ่งหมวดหมู่ของสิทธิและเสรีภาพให้ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนอ่านและเข้าถึงรัฐธรรมนูญ ได้โดยง่าย โดยแบ่งหมวดสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยออกเป็นส่วนๆ ได้แก่ สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล (มาตรา ๓๒ - มาตรา ๓๘) สิทธิในกระบวนการยุติธรรม (มาตรา ๓๙ - มาตรา ๔๐) สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน (มาตรา ๕๕ - มาตรา ๖๑) สิทธิชุมชน (มาตรา ๖๕ - มาตรา ๖๖) สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ (มาตรา ๖๗ - มาตรา ๖๘) ฯลฯ

๒) สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญได้รับรองและคุ้มครองไว้ แม้ยังไม่มีการกฎหมายลูกตราขึ้น ประชาชนก็สามารถใช้สิทธิและเสรีภาพเหล่านั้นได้ทันที โดยการร้องขอต่อศาล (มาตรา ๒๘ วรรคสาม)

๓) กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือประชาชนในการใช้สิทธิและเสรีภาพ ตามรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๘ วรรคสี่)

๔) ลดจำนวนประชาชนในการเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จาก ๕๐,๐๐๐ ชื่อ เหลือเพียง ๒๐,๐๐๐ ชื่อ (มาตรา ๑๖๐ และมาตรา ๒๖๒ วรรคสาม)

๑.๓ ทำให้การใช้สิทธิและเสรีภาพมีประสิทธิภาพและมีมาตรการคุ้มครองอย่างชัดเจน โดยการบัญญัติให้

๑) ตัดคำว่า "ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ" ออกจากท้ายบทบัญญัติที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพทั้งหลาย เพื่อส่งสัญญาณว่าสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเกิดขึ้นทันทีตามรัฐธรรมนูญไม่ใช่ตามกฎหมาย

๒) กำหนดระยะเวลาในการตรากฎหมายลูกที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้ชัดเจน (ส่วนใหญ่ประมาณ ๑ ปี) เพื่อมิให้ผู้มีอำนาจถ่วงเวลาในการตรากฎหมายลูกอันเป็นการลิดรอนสิทธิและเสรีภาพของประชาชน (มาตรา ๒๙๓ และมาตรา ๒๙๘)

๓) ให้ประชาชนมีสิทธิฟ้องศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรงในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิและเสรีภาพที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๐๘)

๔) ให้ชุมชนมีสิทธิฟ้องศาลได้ในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิของชุมชน (มาตรา ๖๖ วรรคสาม)

๕) ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฟ้องศาลรัฐธรรมนูญและศาลปกครองได้ ในกรณี ที่กฎหมาย กฎ คำสั่ง หรือการกระทำใดขัดต่อรัฐธรรมนูญ และเป็นผู้เสียหายแทนประชาชนเพื่อฟ้อง ศาลได้ในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน (มาตรา ๒๔๘ (๑) และ (๒))

๑.๕ ทำให้แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐมีความชัดเจน รอบด้านและผูกพันรัฐ มากกว่าเดิม โดยการบัญญัติให้

๑) มีการแยกแยะหมวดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐให้ครอบคลุมทุกด้านอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะ เป็นด้านความมั่นคง ด้านศาสนา สังคม การศึกษาและวัฒนธรรมด้านกฎหมายและการยุติธรรม ด้านการต่างประเทศ ด้านเศรษฐกิจ ด้านที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์ ทรัพยากรพลังงานและด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒) กำหนดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐในเรื่องที่สำคัญเพิ่มขึ้น เช่น รัฐต้องพัฒนาระบบงาน ภาครัฐโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และส่งเสริมให้ หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ (มาตรา ๗๗ (๔)) จัดให้มีการปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (มาตรา ๘๐ (๕),(๖)) ส่งเสริมและ สนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (มาตรา ๘๒) ปรับปรุงระบบการ จัดเก็บภาษีอากรให้มีความเป็นธรรม (มาตรา ๘๓ (๓)) คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกร ในการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร (มาตรา ๘๓ (๔)) จัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็น ต่อการดำรงชีวิตของประชาชนและต้องระมัดระวังในการกระทำใดอันทำให้สาธารณูปโภคดังกล่าว ตกอยู่ในความผูกขาดของเอกชน (มาตรา ๘๓ (๑๑)) กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินตามหลักวิชาให้ ครอบคลุมทั้งผืนดินผืนน้ำทั่วประเทศ ดำเนินการให้เกษตรกรมีสิทธิในที่ดินอย่างทั่วถึง (มาตรา ๘๔) ฯลฯ

๓) กำหนดให้รัฐบาลที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดินต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ โดยต้องระบุให้ชัดเจนว่าจะดำเนินการใด ในระยะเวลาใด และต้องจัดทำรายงานแสดงผลการดำเนินการ ว่ามีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง เสนอต่อรัฐสภา ปีละ ๑ ครั้ง

๑.๕ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของท้องถิ่นและกระจายอำนาจให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ระดับประเทศ โดยกำหนดให้

๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระอย่างเต็มที่ในการบริหารงานของตนเองในทุกด้าน การจัดทำบริการสาธารณะที่มีความหลากหลาย (มาตรา ๒๗๔ วรรคหนึ่ง) การจัดโครงสร้างที่ คล่องตัว (มาตรา ๒๗๕ วรรคเก้า)

๒) ปฏิรูประบบการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสถานะเป็นข้าราชการเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนระดับประเทศ มีคณะกรรมการข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นของตนเองที่อิสระจากส่วนกลาง โดยให้สามารถโอนย้ายข้าราชการระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รวมทั้งการให้มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมระดับท้องถิ่นด้วย (มาตรา ๒๗๙)

๓) เพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับท้องถิ่น ให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถลงประชามติในเรื่องที่เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเองได้ (มาตรา ๒๗๘วรรคหนึ่งและวรรคสอง) ลดจำนวนประชาชนที่จะเข้าชื่อถอดถอนนักการเมืองท้องถิ่นและการเสนอร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น (มาตรา ๒๗๖ และ มาตรา ๒๗๗) รวมทั้งการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องรายงานการดำเนินงานต่อประชาชน ในเรื่องการจัดทำงบประมาณ การใช้จ่าย และผลการดำเนินงานในรอบปี เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบกำกับการบริหารจัดการ (มาตรา ๒๗๘ วรรคสาม)

๔) ปรับปรุงระบบการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ โดยให้มีมาตรฐานกลางในการดำเนินงาน เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติได้เอง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างของการพัฒนาและการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการจัดให้มีกลไกการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยประชาชน (มาตรา ๒๗๓ วรรคสอง)

๒. การลดการผูกขาดอำนาจรัฐและจัดการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม

รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ มุ่งเน้นให้มีรัฐบาลที่เข้มแข็งมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกต้อง แต่ความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพต้องไม่ใช่การผูกขาดอำนาจแต่เพียงผู้เดียว จนนำไปสู่การใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม จำเป็นอย่างยิ่งที่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะต้องลดการผูกขาดอำนาจและสร้างดุลยภาพของอำนาจในทางการเมืองขึ้น โดยมีมาตรการ ดังนี้

๒.๑ เสริมสร้างอำนาจทางการเมืองให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนเป็น “ผู้เล่น” มิใช่ “ผู้ดู” ทางการเมืองอีกต่อไป ซึ่งมีมาตรการมากมายดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในข้อ ๑ เช่น

๑) การให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการดำเนินงานต่างๆ ของภาครัฐ (มาตรา ๕๕, มาตรา ๑๓๘ วรรคห้าและมาตรา ๑๘๖ วรรคสอง) การทำสนธิสัญญา (มาตรา ๑๘๖) การลงประชามติในเรื่องที่สำคัญและมีผลผูกพันการตัดสินใจของรัฐบาล (มาตรา ๑๖๑) และการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๕๒วรรคหนึ่ง)

๒) ให้ประชาชนและชุมชนมีอำนาจในการฟ้องร้องรัฐที่ใช้อำนาจไม่เป็นธรรมได้ (มาตรา ๒๐๘ และมาตรา ๖๖ วรรคสาม)

๓) ให้ประชาชนใช้สิทธิทางการเมืองได้ง่ายขึ้น เช่น การลดจำนวนประชาชนในการเข้าชื่อ ถอดถอนนักการเมืองและการเสนอกฎหมาย ทั้งในระดับประเทศและในระดับท้องถิ่น (มาตรา ๑๕๙ และ มาตรา ๑๖๐, มาตรา ๒๗๖ และ มาตรา ๒๗๗)

๒.๒ จำกัดการผูกขาดและการใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรมของรัฐบาล โดยมีมาตรการ ดังนี้

๑) ให้นายกรัฐมนตรีอยู่ได้ไม่เกิน ๒ สมัย หรือ ๘ ปี (มาตรา ๑๖๗ วรรคสาม)

๒) การตรวจพระราชกำหนดของรัฐบาลจะต้องถูกตรวจสอบโดยเคร่งครัดจากศาลรัฐธรรมนูญ มิใช่ตามอำเภอใจของรัฐบาลอีกต่อไป รัฐบาลจะตรวจพระราชกำหนดได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ มิใช่เป็นกรณีที่รัฐบาลตรวจพระราชกำหนดเพื่อหลีกเลี่ยง การตรวจสอบของรัฐสภา (มาตรา ๑๘๑)

๓) ให้มีหมวดการเงิน การคลัง และงบประมาณขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยเพื่อมิให้ รัฐบาลใช้จ่ายเงินอย่างไม่มีวินัยทางการเงินและงบประมาณ อันจะก่อให้เกิดภาวะทางการเงินการคลัง ของประเทศ (มาตรา ๑๖๒ ถึง มาตรา ๑๖๖) โดยจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรม แผนงาน และโครงการให้ชัดเจน (มาตรา ๑๖๓ วรรคหนึ่ง) รายจ่ายงบกลางต้องมีจำนวนจำกัดและ ต้องแสดงผลและความจำเป็นด้วย (มาตรา ๑๖๓ วรรคสอง)

๔) ให้รัฐสภา ศาล และองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญสามารถขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการ การของสภาได้โดยตรง เพื่อมิให้รัฐบาลใช้การจัดสรรงบประมาณเป็นเครื่องมือต่อรองการทำหน้าที่ของ องค์กรเหล่านี้ (มาตรา ๑๖๔ วรรคเก้า) เช่นเดียวกับการให้องค์กรตามรัฐธรรมนูญสามารถเสนอ แก้ไขกฎหมายของตนไปยังรัฐสภาได้โดยไม่ถูกรัฐบาลขัดขวาง (มาตรา ๑๓๘(๓))

๕) ให้องค์กรอัยการเป็นอิสระจากรัฐบาล เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่าง เต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (มาตรา ๒๔๖)

๖) กำหนดขอบเขตภาระหน้าที่ของรัฐบาลรักษาการอย่างชัดเจน เพื่อมิให้รัฐบาลรักษาการ แทรกแซงการทำงานของฝ่ายประจำ และใช้กลไกของรัฐไปสนับสนุนพรรคการเมืองและผู้สมัคร ฝ่ายตนในการเลือกตั้ง (มาตรา ๑๗๗)

๗) ห้ามควมรวบรวมพรรคการเมืองที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสภาในระหว่างอายุของสภา เพื่อป้องกันกาเกิดเสียงข้างมากอย่างผิดปกติในสภา (มาตรา ๙๙)

๒.๓ ให้คนดีมีความสามารถเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเป็นอิสระจากการ ครอบงำของพรรคการเมือง เพื่อทำหน้าที่ผู้แทนประชาชนอย่างเต็มที่ โดยบัญญัติอย่างชัดเจน ว่า

๑) ปรับปรุงระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มาจากเขตเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรในเขตการเลือกตั้งที่ใหญ่ขึ้น เพื่อให้คนดีมีความสามารถ

สามารถแข่งขันกับคนที่ใช้เงินได้ ปรับปรุงระบบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อเป็นระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วนที่มีการแบ่งเป็นกลุ่มจังหวัด เพื่อมิให้มีการกระจุกตัวผู้แทนราษฎรแต่ในส่วนกลาง และยกเลิกสัดส่วน ๕% เพื่อให้พรรคเล็กมีที่นั่งในสภาเพื่อให้เกิดความหลากหลายในความคิดทางการเมือง

๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอิสระจากมติพรรคการเมืองในการตั้งกระทู้ถามการอภิปรายและการลงมติในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ (มาตรา ๑๕๘ วรรคสอง)

๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถเสนอร่าง กฎหมายได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากพรรคการเมืองของตนอีกต่อไป (มาตรา ๑๓๘(๒))

๒.๔ ให้สมาชิกวุฒิสภาปลอดจากอิทธิพลของพรรคการเมืองอย่างแท้จริง ด้วยการกำหนดให้การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาเป็นระบบสรรหาที่มาจากจังหวัดและกลุ่มวิชาชีพ (มาตรา ๑๐๖) แทนที่ระบบการเลือกตั้งซึ่งถูกแทรกแซงโดยง่ายจากพรรคการเมืองระบบการสรรหาจะทำให้การเมืองของประเทศไม่เป็นการเมืองของนักการเมืองที่มาจาก การเลือกตั้งเท่านั้น แต่เป็นการเมืองของประชาชนที่ความหลากหลายทั้งทางพื้นที่ วิชาชีพและเพศ ในขณะที่เดียวกันก็เปิดโอกาสให้แก่ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมด้วย (มาตรา ๑๐๘ วรรคสอง)

๒.๕ ห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาแทรกแซงข้าราชการประจำ โดยการกำหนดห้ามก้าวท้าวหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนและพรรคการเมือง ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำ การบรรจุ แต่งตั้ง ย้าย โอน เลื่อน ตำแหน่งหรือเงินเดือน (มาตรา ๒๕๗)

๓. การทำให้การเมืองมีความโปร่งใส มีคุณธรรมและจริยธรรม

ความโปร่งใส มีคุณธรรมและจริยธรรมของนักการเมืองคือสิ่งที่ขาดหายไป รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ นักการเมืองจำนวนมากไม่ตระหนักถึงสิ่งเหล่านี้ อาศัยศรัทธาช่วยทางการเมือง หลบเลี่ยงกฎหมาย สร้างผลประโยชน์ทับซ้อน ร่ำรวยบนความทุกข์ยากของชาติบ้านเมืองและประชาชน มาตรการที่จะนำประเทศไทยไปสู่ประชาธิปไตยอย่างแท้จริงในทางเนื้อหา มิใช่ประชาธิปไตยในทางรูปแบบ จึงได้แก่

๓.๑ บัญญัติหมวดคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้อย่างชัดเจน

๑) จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องมีมาตรฐานที่ชัดเจน โดยมีกลไกและระบบในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการละเมิด (มาตรา ๒๗๐ วรรคสอง)

๒) การฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมที่ร้ายแรงของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนำไปสู่การถอดถอนออกจากตำแหน่ง (มาตรา ๒๗๐ วรรคสาม)

๓.๒ กำหนดมาตรการเพื่อไม่ให้มีผลประโยชน์ทับซ้อนทางการเมือง โดยการบัญญัติ

๑) ห้ามมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น ห้ามมิให้รับหรือแทรกแซงหรือก้าวก่ายการเข้ารับสัมปทานจากรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ห้ามมิให้รับเงินหรือประโยชน์ใดๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เป็นพิเศษนอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติกับบุคคลอื่นๆ ในธุรกิจการงานตามปกติ รวมทั้งห้ามมิให้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าว (มาตรา ๒๕๖)

๒) นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต้องไม่เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือไม่คงไว้ซึ่งความเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทต่อไป ทั้งนี้ ตามจำนวนที่กฎหมายบัญญัติในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใดประสงค์จะได้รับประโยชน์จากกรณีดังกล่าวต่อไป ให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้นแจ้งให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้นโอนหุ้นใน ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าวให้นิติบุคคลซึ่งจัดการทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งห้ามมิให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีผู้นั้นกระทำการใดอันมีลักษณะเป็นการเข้าไปบริหารหรือจัดการใดๆ เกี่ยวกับหุ้นหรือกิจการของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทดังกล่าว (มาตรา ๒๖๐)

๓.๓ การแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีความเข้มข้นขึ้น คือ นอกจากจะต้องแสดงของตน ของคู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะแล้ว ยังขยายไปถึงทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่น ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมด้วย (มาตรา ๒๕๐) นอกจากนี้การแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจะต้องเปิดเผยให้แก่สาธารณชน เช่นเดียวกับของรัฐมนตรี (มาตรา ๒๕๒)

๓.๔ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาได้ง่ายขึ้น

๑) กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา เมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก แม้จะมีการรอกการลงโทษก็พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (มาตรา ๑๑๙(๔))

๒) กรณีนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี เมื่อต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้คดีจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอกการลงโทษก็ตามก็พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษหรือความผิดฐานหมิ่นประมาท (มาตรา ๑๗๘(๔))

๓.๕ ห้ามประธานสภา รองประธานสภา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีดำเนินการในลักษณะที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

๑) กรณีประธานสภาและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ในระหว่างการดำรงตำแหน่งจะเป็นกรรมการบริหารหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองในขณะเดียวกันมิได้ (มาตรา ๑๑๙ วรรคห้า)

๒) กรณีนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี ห้ามมิให้ออกเสียงลงคะแนนในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำรงตำแหน่ง การปฏิบัติหน้าที่ หรือการมีส่วนได้เสียในเรื่องนั้น (มาตรา ๑๗๓ วรรคสาม)

๔. การทำให้องค์กรตรวจสอบมีความอิสระ เข้มแข็ง และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์กรตรวจสอบและองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งเป็นความหวังของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ ถูกแทรกแซงและล้มเหลวในการทำงาน การปรับปรุงระบบตรวจสอบทั้งระบบจึงจำเป็นต้องเกิดขึ้น

๔.๑ ปรับปรุงระบบการสรรหาองค์กรตรวจสอบ เพื่อให้ได้คนที่มีความเป็นอิสระอย่างแท้จริง โดยการกำหนดให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรเป็นคณะบุคคลสรรหาองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

๔.๒ ปรับปรุงอำนาจหน้าที่และระบบการทำงานขององค์กรตรวจสอบให้ดียิ่งขึ้น

๑) ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับฟ้องเรื่องที่ประชาชนถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพได้โดยตรง (มาตรา ๒๐๘)

๒) ให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นผู้พิจารณาคดีที่มีการฟ้องว่านักการเมืองไม่แสดงทรัพย์สินหรือหนี้สิน หรือแสดงทรัพย์สินหรือหนี้สินเป็นเท็จด้วย (มาตรา ๒๕๔ วรรคสอง)

๓) ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดูแลเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและข้าราชการประจำระดับสูงเท่านั้น เพื่อให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (มาตรา ๒๔๓ (๓))

๔) ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาสามารถหยิบยกเรื่องที่เกิดความเสียหายต่อประชาชน โดยส่วนรวม หรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะขึ้นได้เอง โดยไม่จำเป็นต้องมีการร้องเรียนได้ (มาตรา ๒๓๗ (๑) วรรคสอง)

๕) เพิ่มอำนาจคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติโดยให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฟ้องศาลรัฐธรรมนูญและศาลปกครองได้ ในกรณีที่กฎหมาย กฎคำสั่ง หรือการกระทำใด ขัดต่อรัฐธรรมนูญ และเป็นผู้เสียหายแทนประชาชนเพื่อฟ้องศาลได้ในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน (มาตรา ๒๔๘ (๒) และ (๓))

๖) ให้สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีอำนาจเพิ่มขึ้นในการให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างกฎหมายทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและสังคมด้วย (มาตรา ๒๔๙)

๗) ให้องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ รัฐสภา และศาล สามารถแปรญัตติงบประมาณได้ โดยตรงกับกรรมาธิการของสภา (มาตรา ๑๖๔ วรรคเก้า)

๘) ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถอภิปรายนายกรัฐมนตรีย่างขึ้นโดยใช้เสียงเพียง ๑/๔ (มาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง) นอกจากนี้ยังกำหนดให้สามารถอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีที่หลบการอภิปรายไม่ไว้วางใจโดยไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีอื่นได้ (มาตรา ๑๕๕ วรรคสองและสาม) เช่นเดียวกับการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีต้องมาตอบกระทู้ถามและชี้แจงกับสภาด้วยตนเอง (มาตรา ๑๕๘)

๙) แยกองค์กรอัยการออกมาเป็นอิสระจากรัฐบาลเพื่อให้องค์กรอัยการทำงานได้อย่างอิสระ ในการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐบาล (มาตรา ๒๔๖)

๔.๓ จัดให้มีระบบการตรวจสอบการทำงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

๑) การให้ใบเหลือง ใบแดง ของคณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาได้ ส่วนการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น สามารถอุทธรณ์คำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ศาลอุทธรณ์ได้ (มาตรา ๒๓๓)

๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดขององค์กรตามรัฐธรรมนูญอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครอง สามารถถูกตรวจสอบโดยศาลปกครองได้ (มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง)

๓) ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีอำนาจตรวจสอบการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรือองค์กรในกระบวนการยุติธรรม (มาตรา ๒๓๗(๑) (ก))

*****

คำชี้แจง

เกี่ยวกับความหมายและแหล่งอ้างอิงของการใช้คำย่อหรือประโยคย่อในตาราง
“ข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำบันทึกเจตนาของร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑
ว่าด้วยประเด็นในการร่างรัฐธรรมนูญ”

เพื่อประโยชน์ในการทำความเข้าใจข้อความในรูปแบบของตารางซึ่งมีประเด็นรายละเอียด
ในเชิงเนื้อหาเป็นจำนวนมากและเพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำซ้ำกันหลายแห่งในตาราง
ที่นำเสนอ จึงปรากฏมีคำย่อหรือประโยคย่อจำนวนหนึ่งในตารางดังกล่าว ซึ่งในการรายงานข้อมูล
ครั้งนี้ ใคร่ขอชี้แจงความหมายและแหล่งอ้างอิงของการใช้คำย่อหรือประโยคย่อในตาราง ดังนี้

๑.สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ปรากฏตามรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๐ วันจันทร์ที่ ๒
เมษายน ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานของคณะกรรมการวิสามัญ
ประสานการมีส่วนร่วมและการประชาคมติ ดังนี้

+สรุปประมวลความคิดเห็นเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญจากแบบสอบถาม
เป็นรายบุคคล ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ (เป็นการสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนจำนวน
๗๗๓ คน แบ่งเป็นภาคต่างๆ ได้แก่ ภาคกลาง ๑๕๕ คน ภาคเหนือ ๕๗๒ คน และภาคใต้ ๕๖ คน)

+สรุปประมวลความคิดเห็นเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญจากการรับฟัง
ความคิดเห็นของเวทีระดับจังหวัด ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ (จากการประมวลผลการเสวนา
เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นสาระของรัฐธรรมนูญตามเวทีต่างๆ ทั่วประเทศ
แบ่งออกเป็น ภาคเหนือ จำนวน ๕ เวที ภาคกลางจำนวน ๒ เวที ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน
๙ เวที และภาคใต้ จำนวน ๑๔ เวที)

+สรุปประมวลความคิดเห็นเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญจากแบบสอบถาม
เป็นรายบุคคล ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๐ (เป็นการสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนจำนวน
๑๖,๐๔๕ คน แบ่งเป็นภาคต่างๆ ได้แก่ ภาคกลาง ๑๐,๑๙๕ คน ภาคเหนือ ๒,๙๐๒ คน และภาคใต้
๒,๙๔๘ คน)

+สรุปประมวลความคิดเห็นเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญจากการรับฟังความ
คิดเห็นของเวทีระดับจังหวัด ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๐ (จากการสรุปประมวลความคิดเห็น
เพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญจากการรับฟังความคิดเห็นของเวทีระดับจังหวัดตามเวทีต่างๆ
ทั่วประเทศ แบ่งออกเป็น ภาคเหนือ จำนวน ๒๕ เวที ภาคกลางจำนวน ๒๕ เวที ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๒๓ เวที และภาคใต้ จำนวน ๑๔ เวที)

+สรุปประมวลความคิดเห็นเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญจากแบบสอบถาม เป็นรายบุคคล ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๐ (เป็นการสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนจำนวน ๓๖,๓๒๔ คน แบ่งเป็นภาคต่างๆ ได้แก่ ภาคกลาง ๒๐,๘๒๗ คน ภาคเหนือ ๗,๑๖๑ คน ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ๕,๑๓๑ คน และภาคใต้ ๓,๒๐๕ คน)

+สรุปประมวลความคิดเห็นเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญจากการรับฟังความคิดเห็นของเวทีระดับจังหวัด ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๐ (จากการสรุปประมวลความคิดเห็น เพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญจากการรับฟังความคิดเห็นของเวทีระดับจังหวัดตามเวทีต่างๆ ทั่วประเทศ แบ่งออกเป็น ภาคเหนือ จำนวน ๑๗๗ เวที ภาคกลางจำนวน ๑๐๐ เวที ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๒๑๓ เวที และภาคใต้ จำนวน ๔๗ เวที)

๒. รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ ๑)

ปรากฏตามรายงานการประชุมสมาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ) วันอังคาร ที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานของคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ เรื่อง สรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ และ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ ๑) รายงานต่อที่ประชุมสมาร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการรายงานผลการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๐ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๐

อนึ่ง คำว่า “องค์กรตามรัฐธรรมนูญ” ในที่นี้ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ มาตรา ๒๖ หมายถึง องค์กร และบุคคลดังต่อไปนี้

๑. คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ
๒. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๓. คณะรัฐมนตรี
๔. ศาลฎีกา
๕. ศาลปกครองสูงสุด
๖. คณะกรรมการการเลือกตั้ง
๗. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
๘. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
๙. ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
๑๐. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๑๑. สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๒. สถาบันอุดมศึกษา

๓.ความเห็นของคณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งจัดแบ่งเนื้อหาตามกรอบในการพิจารณาของคณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ กรอบที่ ๒ และกรอบที่ ๓

หมายถึง คณะอนุกรรมการศึกษาแนวทางในการร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน ๓ คณะ ซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามประกาศคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ สภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมการ ในคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๐ ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ สภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓ วันจันทร์ที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๐ ได้แก่

๑.คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมของประชาชน และการกระจายอำนาจ กรอบในการพิจารณาของคณะอนุกรรมการ มีดังนี้

- (๑)สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย
- (๒)หน้าที่ของชนชาวไทย
- (๓)แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ
- (๔)การกระจายอำนาจ

๒.คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๒ ว่าด้วยสถาบันการเมือง กรอบในการพิจารณาของคณะอนุกรรมการ มีดังนี้

- (๑)รัฐสภา
- (๒)คณะรัฐมนตรี
- (๓)ความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับนักการเมือง
- (๔)คุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการและนักการเมือง

๓.คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๓ ว่าด้วยองค์การตรวจสอบอิสระและศาล กรอบในการพิจารณาของคณะอนุกรรมการ มีดังนี้

- (๑)ศาล
- (๒)การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ
- (๓)การตรวจเงินแผ่นดิน
- (๔)ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำบันทึกเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญ กรอบที่ ๑ ได้ทำการสรุปจากรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ กรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมของประชาชน และการกระจายอำนาจ ในคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ สภาร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

รายงานการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๐	วันพฤหัสบดีที่	๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๐	วันอังคารที่	๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๐	วันพุธที่	๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๐	วันพฤหัสบดีที่	๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

๔.ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิการยกเว้นรัฐธรรมนูญ

ข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำบันทึกเจตนาของร่างรัฐธรรมนูญ ทั้ง ๓ กรอบ ได้ทำการสรุปจากรายงานการประชุมคณะกรรมการสิทธิการยกเว้นรัฐธรรมนูญ สภาร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

รายงานการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๐	วันพฤหัสบดีที่	๒๕ มกราคม ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๐	วันศุกร์ที่	๒๖ มกราคม ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๐	วันจันทร์ที่	๒๙ มกราคม ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๐	วันพุธที่	๓๑ มกราคม ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๐	วันพฤหัสบดีที่	๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๐	วันอังคารที่	๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๐	วันพฤหัสบดีที่	๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๐	วันอังคารที่	๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๐	วันพฤหัสบดีที่	๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๐	วันอังคารที่	๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๐	วันพฤหัสบดีที่	๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๐	วันอังคารที่	๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๐	วันพฤหัสบดีที่	๑ มีนาคม ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๐	วันอังคารที่	๑๓ มีนาคม ๒๕๕๐
รายงานการประชุมครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๐	วันพฤหัสบดีที่	๑๕ มีนาคม ๒๕๕๐

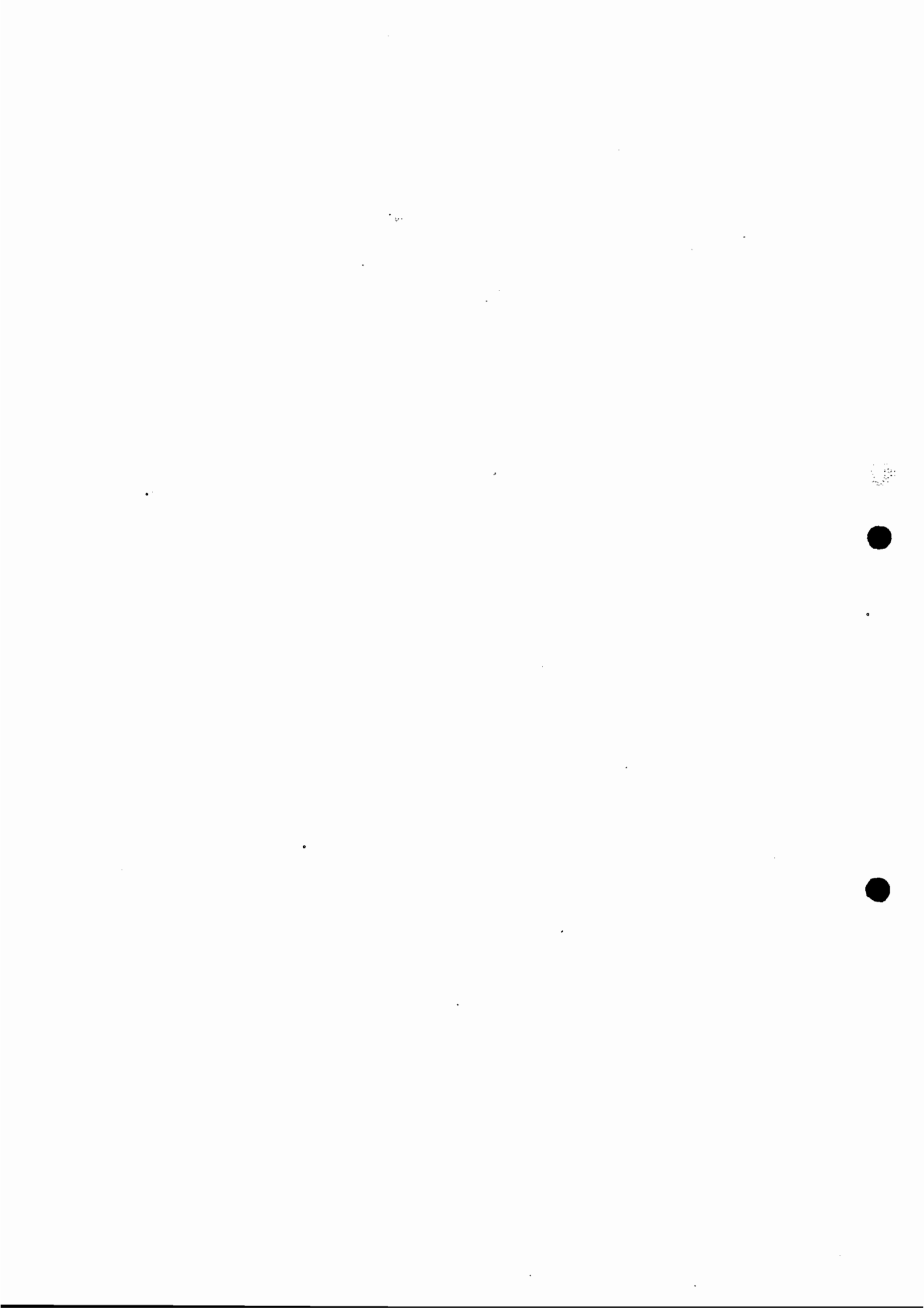
นอกจากนี้ คณะกรรมการสิทธิการยกเว้นรัฐธรรมนูญ สภาร่างรัฐธรรมนูญ ได้จัดโครงการสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นในการยกเว้นรัฐธรรมนูญ เรื่อง “การยกเว้นรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ครั้งที่ ๑” ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๐ ณ โรงแรมสปริงฟีลด์ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งในตารางที่นำเสนอรายงานครั้งที่ ๑ นี้ ใช้คำย่อว่า “โรงแรมสปริงฟีลด์; ๕-๑๐/๓/๕๐” จากนั้นคณะกรรมการสิทธิการยกเว้นรัฐธรรมนูญ สภาร่างรัฐธรรมนูญ ได้จัดโครงการสัมมนา เรื่อง “การยกเว้นรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ครั้งที่ ๒” ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๑ เมษายน ๒๕๕๐ ณ โรงแรมเดอะ ไทด์ รีสอร์ท บางแสน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ซึ่งในตารางที่นำเสนอรายงานครั้งที่ ๑ นี้ ใช้คำย่อว่า “โรงแรมเดอะ ไทด์ รีสอร์ท, ๖-๑๑/๔/๕๐”

อนึ่ง ได้มีการใช้คำย่ออื่นๆ ในตารางด้วย ได้แก่

พรบ.	ย่อมาจาก	พระราชบัญญัติ
พรก.	ย่อมาจาก	พระราชกำหนด
ป.วิอาญา	ย่อมาจาก	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
ป.วิแพ่ง	ย่อมาจาก	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

สส.	ย่อมาจาก	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
สว.	ย่อมาจาก	สมาชิกวุฒิสภา
ก.ต.	ย่อมาจาก	คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม
กกต.	ย่อมาจาก	คณะกรรมการการเลือกตั้ง
ปปช.	ย่อมาจาก	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
คตง.	ย่อมาจาก	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
ปปง.	ย่อมาจาก	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

*****

ข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำบันทึกเจตนาของร่างรัฐธรรมนูญ กรอบที่ ๑

ประเด็น	สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ ราชานุญาตเห็น เกี่ยวกับกร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ ๑) ความเห็นของอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีการ่างรัฐธรรมนูญ	ร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐
<h2>๑. การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ</h2>		
<p>๑. ๑ ให้สิทธิเสรีภาพของประชาชนที่รัฐธรรมนูญรับรองแล้วมีผลใช้บังคับ</p>	<p>๑. ประชาชน</p> <p>๑) ครรภ์อยู่ดีเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชนในรัฐธรรมนูญฯ ให้มีผลใช้บังคับอย่างเป็นทางการ โดย ระยะเวลาในการตรากฎหมายรองรับที่แน่นอน ๕๖.๒% กำหนดให้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ได้ ทันที ๓๘.๙% (จากแบบสอบถามเป็นรายบุคคล ครั้งที่ ๑ - ๐๑/๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๒) ครรภ์อยู่ดีเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชนมีหลักประกันในเรื่องสิทธิเสรีภาพมากขึ้น (การรับความคิดเห็นของเวที ระดับจังหวัด ครั้งที่ ๑ - ๐๑/๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๓) ครรภ์อยู่ดีเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชนในรัฐธรรมนูญฯ ให้มีผลใช้บังคับอย่างเป็นทางการ โดย ระยะเวลาในการตรากฎหมายรองรับที่แน่นอน ๕๖.๑% กำหนดให้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ได้ ทันที ๔๕.๔% (จากแบบสอบถามเป็นรายบุคคล ครั้งที่ ๒ - ๐๕/๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๔) ครรภ์อยู่ดีเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชนมีหลักประกันในเรื่องสิทธิเสรีภาพมากขึ้น (เห็นด้วย ๗๖ เวที ไม่เห็น ด้วย ๒ เวที ไม่ระบุ ๙ เวที) (การรับฟังความคิดเห็นของเวทีระดับจังหวัด ครั้งที่ ๒ - ๐๕/๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๕) ครรภ์อยู่ดีเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชนในรัฐธรรมนูญฯ ให้มีผลใช้บังคับอย่างเป็นทางการ โดย ระยะเวลาในการตรากฎหมายรองรับที่แน่นอน ๕๕.๓% กำหนดให้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ได้ ทันที ๓๖.๑% (จากแบบสอบถามเป็นรายบุคคล ครั้งที่ ๓ - ๒๘/๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๖) ครรภ์อยู่ดีเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชนมีหลักประกันในเรื่องสิทธิเสรีภาพมากขึ้น (เห็นด้วย ๙๒.๙% ไม่เห็น ด้วย ๐.๖% ไม่ระบุ ๖.๕%) (การรับฟังความคิดเห็นของเวทีระดับจังหวัด ครั้งที่ ๓ - ๒๘/๐๓/๒๕๕๐)</p>	<p>มาตรา ๒๖ - ๒๙</p>

ประเด็น	สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกรร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ(ครั้งที่๑) ความเห็นของอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	ร่างรัฐธรรมนูญ ปี๒๕๕๐
<p>๑.๑ ให้สิทธิเสรีภาพของประชาชนที่รัฐธรรมนูญรับรองแล้วมีผลใช้บังคับ</p>	<p>๑) ควรเพิ่มอำนาจคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้สามารถนำคดีขึ้นสู่ศาลได้ (ควรเพิ่มมีอำนาจเท่าเดิม ๒๗%) (จากแบบสอบถามเป็นรายบุคคล ครั้งที่ ๑ - ๑๑ /๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๒) ควรเพิ่มอำนาจให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้มากขึ้น (การรับฟังความคิดเห็นของเวทีระดับจังหวัด ครั้งที่ ๑ - ๑๑ /๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๓) ควรเพิ่มอำนาจคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้สามารถนำคดีขึ้นสู่ศาลได้ (ควรเพิ่ม ๖๕.๕% มีอำนาจเท่าเดิม ๕๕.๕%) (จากแบบสอบถามเป็นรายบุคคล ครั้งที่ ๒ - ๑๕ /๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๔) ควรเพิ่มอำนาจให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้มากขึ้น (เห็นด้วย ๙๖ เวกที่ไม่เห็นด้วย - เวกที่ไม่ระบุ ๔๑ เวก) (การรับฟังความคิดเห็นของเวทีระดับจังหวัด ครั้งที่ ๒ - ๑๕ /๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๕) ควรเพิ่มอำนาจคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้สามารถนำคดีขึ้นสู่ศาลได้ (ควรเพิ่ม ๒.๒% มีอำนาจเท่าเดิม ๒๖.๓% เพิ่มขึ้นโดยให้คณะกรรมการฯ สามารถนำเรื่องขึ้นสู่ศาลได้ด้วยตัวเอง ๖๒.๒%) (จากแบบสอบถามเป็นรายบุคคล ครั้งที่ ๓ - ๒๘ /๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๖) ควรเพิ่มอำนาจให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของให้มากขึ้น (เห็นด้วย ๖๖.๙% ไม่เห็นด้วย ๒.๕% ไม่ระบุ ๓๐.๗%) (การรับฟังความคิดเห็นของเวทีระดับจังหวัด ครั้งที่ ๓ ไม่มีวันที่ระบุ)</p>	<p>มาตรา ๒๖ - ๒๙</p>
	<p>๒. องค์การตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p>	
	<p>๓. คณะอนุกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ไม่มีการอภิปราย</p>	
	<p>๔. คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ สิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรเพิ่มอำนาจให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้มากขึ้น (๑๑/๐๓/๒๕๕๐)</p>	

<p>ประเด็น ๑) ตัด "ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ" ออกโดยระบุสาระสำคัญของกฎหมายให้ชัดเจน</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการร่างรัฐธรรมนูญ ราชานุญาตรับรองร่างรัฐธรรมนูญ เกี่ยวกับกรร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่๑) ความเห็นขององคมนตรีกรร่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๑. ประชาชน "ไม่มีความเห็น"</p> <p>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ "ไม่มีความเห็น"</p> <p>๓. คณะอนุกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ๑) ไม่จำเป็นต้องตัดออก หากไม่ตัดข้อความดังกล่าวออก ก็เพิ่มบทบัญญัติในการรับรองสิทธิดังกล่าวของประชาชนให้ชัดเจนกว่า ทั้งนี้คำว่าตามที่กฎหมายบัญญัติ เป็นการตั้งข้อสงวนไม่เป็นการตัดสิทธิของประชาชน ในการที่จะใช้สิทธิหรืออ้างสิทธิตามกฎหมาย ควรจะเขียนไว้"ในบทเฉพาะกาลว่าตามมาตรานี้"ให้มีการออกกฎหมาย แต่หากก่อนออกกฎหมายให้ศาลหรือผู้มีหน้าที่ในการใช้กฎหมายต้องตีความว่าสิ่งที่กฎหมายคุ้มครองเป็นสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน โดยพิจารณาเนื้อหาในรัฐธรรมนูญว่ามีกรคุ้มครองขั้นต่ำไว้อย่างไร หากไม่มีกฎหมายหรือข้อต่อกฎหมายให้ศาลรัฐธรรมนูญกำหนดหลักเกณฑ์ชั่วคราวและให้มีผลใช้บังคับจนกว่าฝ่ายบัญญัติจะได้อตรากฎหมายให้สอดคล้องกับแนวทางที่ศาลรัฐธรรมนูญตีความไว้ และเห็นว่ากรบัญญัติกฎหมายต้องไม่ลดทอนเนื้อหาสาระของตัวบทบัญญัติที่แท้จริงควรกำหนดในเจตนารมณ์ว่า"ได้มุ่งหมายให้มีกฎหมายมาจำกัดสิทธิ เพียงแต่เพื่อที่จะให้การใช้สิทธิขั้นนั้นมีความสัมพันธ์กับสิทธิอย่างอื่นหรือประสานกลมกลืนกับการใช้สิทธิอย่างอื่นอย่างเป็นระบบและมีขีดเงิน (๑๔/๐๒/๒๕๕๐) ๒) ควรตัดทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติออก เพราะกรจำกัดสิทธิของประชาชนควรกำหนดไว้โดยชัดแจ้ง (๑๔/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๔. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ๑) ควรเพิ่มบทบัญญัติในกรณีที่เป็นกรณีที่บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญรับรองสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐาน โดยให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และถ้ายังไม่มีการตรากฎหมายเช่นนี้ไว้ย่อมไม่ส่งผลเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้แล้ว เพราะฉะนั้นเห็นเห็นว่า ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ก็คงจะต้องตัดเอา แม้ยังไม่มีการบัญญัติก็ไม่มีผลทำให้การรับรองต้องเสียไป ในกรณีที่เห็นว่า ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ แล้วไม่มีอะไรต่อเติม เห็นว่าต้อง</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญ ปี๒๕๕๐ มาตรา ๒๖ - ๒๙</p>
--	--	--

ประเด็น	สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับรางวัลรัฐธรรมนุญขององค์กรตามรัฐธรรมนุญ(ครั้งที่๑) ความเห็นของอนุกรรมการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนุญ ความเห็นของคณะกรรมการรางวัลรัฐธรรมนุญ	ร่างรัฐธรรมนูญ ปี๒๕๕๐
๑) ตัด "ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ" ออกโดยระบุสาระสำคัญแห่งสิทธิให้ชัดเจน	<p>บันทึกในเจตนาสามารถเห็นว่าศาลจะต้องวางหลักเกณฑ์ชั่วคราว เพื่อคุ้มครองไปจนกว่าจะมีกฎหมายบัญญัติ (๒๗/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๒) ไม่จำเป็นต้องตัดออก เพราะคำดังกล่าวไม่ใช่คำจำกัดสิทธิ์ แต่เป็นเพียงเทคนิคทางกฎหมายเท่านั้น และเห็นว่า รัฐธรรมนูญควรเป็นกรอบกว้างๆ ไม่กำหนดรายละเอียดที่มากเกินไป (โรงเรียนสตรีศรีสุราษฎร์ธานี ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๓) สิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานของประชาชนนั้น ไม่จำเป็นต้องรอให้กฎหมายบัญญัติ ให้ตัดทิ้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติออก โดยควรระบุสาระสำคัญแห่งสิทธิและข้อจำกัดให้ชัดเจนในรัฐธรรมนูญ (โรงเรียนสตรีศรีสุราษฎร์ธานี ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	มาตรา ๒๖ - ๒๙
๒) แม้ไม่มีการบัญญัติ ศาลก็ต้องตีความรับรองสิทธิเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองแล้ว	<p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p> <p>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p> <p>๓. คณะอนุกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญ หากยังไม่มีความเห็นออกมามีมติรับรอง ควรกำหนดไว้ให้ชัดเจนว่าหากใดที่ยังไม่มีความเห็นออกมามีมติรับรอง ศาลก็ต้องตีความรับรองสิทธิเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองแล้วให้กับแต่ละกรณี ได้โดยตรง (๑๔/๐๒/๒๕๕๐)</p>	

ประเด็น	สรุปประเด็นความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ ราชบัณฑิตเห็นเกี่ยวกับกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ ๑) ความเห็นของอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ	ร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐
๓) กำหนดระยะเวลาในบทเฉพาะกาลในรัฐธรรมนูญให้รัฐต้องออกกฎหมายตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด	<p>๔. คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขคำว่า “แม้ไม่มีการบัญญัติ” เป็น “แม้ไม่มีการบัญญัติเป็นกฎหมาย” เพื่อความชัดเจน (โรแบรตสปริงฟิลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๑. <u>ประชาชน</u> “ไม่ความเห็น</p> <p>๒. <u>องค์กรตามรัฐธรรมนูญ</u> “ไม่ความเห็น</p> <p>๓. <u>คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</u> ควรกำหนดระยะเวลาในบทเฉพาะกาลในรัฐธรรมนูญให้รัฐต้องออกกฎหมายตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด และควรมีมาตรการบังคับกรณี ไม่ทำตามภายในระยะเวลาดังกล่าวไว้ด้วย (๑๔/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๔. <u>คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</u> ควรมีการกำหนดมาตรการบังคับกรณีไม่ทำตามภายในระยะเวลาดังกล่าวไว้ด้วย (โรแบรตสปริงฟิลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	มาตรา ๒๙๓

<p>๔) ให้ประชาชนนำคดีที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพเสนอต่อศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลสิทธิมนุษยชน</p>	<p>สภาพแวดล้อมความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกฟ้องรัฐธรรมนูญ ราชงานผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ(ครั้งที่๑) ความเห็นของอนุกรรมการสิทธิการยกฟ้องรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิการยกฟ้องรัฐธรรมนูญ</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญ ปี๒๕๕๐</p>
<p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p>	<p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p>	
<p>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p>	<p>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p>	
<p>๓. คณะกรรมการสิทธิการยกฟ้องรัฐธรรมนูญ</p>	<p>กรณีที่มีการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน ให้ประชาชนนำคดีที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพเสนอต่อศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลสิทธิมนุษยชน (๑๕/๐๒/๒๕๕๐)</p>	
<p>๔. คณะกรรมการสิทธิการยกฟ้องรัฐธรรมนูญ</p>	<p>ควรให้ประชาชนนำคดีที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพเสนอต่อศาลได้ แต่ให้ตัดศาลสิทธิมนุษยชนออก เพราะประเทศไทยมีศาลที่สามารถรับรองสิทธิด้านนี้ได้อยู่แล้ว ซึ่งหากตั้งขึ้นอาจมีปัญหาในเรื่องเขตอำนาจศาล (โรงแรมสปริงฟีลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	

<p>เพิ่มเติม</p> <p>เพิ่มประเด็น</p> <p>๕) ให้สิทธิและเสรีภาพตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยรับรองมีผลผูกพันเช่นเดียวกับสิทธิเสรีภาพที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ (โรจธรรมสปริงฟิลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการร่างรัฐธรรมนูญ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ(ครั้งที่๑) ความเห็นของอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญปี๒๕๕๐</p>
	<p>๑. ประชาชน</p> <p>ไม่มีความเห็น</p>	
	<p>๒. องค์การตามรัฐธรรมนูญ</p> <p>ไม่มีความเห็น</p>	
	<p>๓. คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>ไม่มีการอภิปราย</p> <p>๔. คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๑) ให้สิทธิและเสรีภาพตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยรับรองมีผลผูกพันเช่นเดียวกับสิทธิเสรีภาพที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เพราะเป็นกลไกยุติธรรมที่ทำให้ได้รับการรับรองมากขึ้น โดยให้แก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๔ แห่งรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.๒๕๕๐ ว่า "ภายใต้บทบังคับตามรัฐธรรมนูญนี้ คดีที่เสรีภาพเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับความคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และตามพันธกรณีแห่งประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่แล้วย่อมไม่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนี้"</p> <p>๒) พันธกรณีของบางประการไม่สมควรต้องรับรอง เพราะอาจจะมีผลผูกพันประเทศไทยมากเกินไป เช่น พันธกรณีที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ (โรจธรรมสปริงฟิลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	

<p>๑.๒ มาตรา ๔ สิทธิของคนไทย และบุคคลที่อยู่ในเขตอำนาจรัฐไทย</p> <p>- บันทึกในเจตนาว่าคนไทย และบุคคลไทยที่อยู่ในเขตอำนาจรัฐไทยย่อมได้รับความคุ้มครองในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาค สิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการร่างรัฐธรรมนูญ ราชานุญาตรับรองความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ(ครั้งที่๑) ความเห็นของอนุกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญปี๒๕๕๐</p>
<p>๑.๒ ประชาชน ไม่มีความเห็น</p>	<p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p>	<p>มาตรา ๔</p>
<p>๒. องค์การตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p>	<p>๒. องค์การตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p>	
<p>๓. คณะอนุกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลทุกคนย่อมได้รับการคุ้มครองนั้น การคุ้มครองบุคคลที่อยู่ในเขตอำนาจรัฐไทย ครอบคลุมถึงกลุ่มคนต่างด้าว คนไร้สัญชาติ ชนกลุ่มน้อยในแผ่นดินไทยด้วย คือ ได้รับ การคุ้มครองเสมอภาคกัน ในกฎหมาย แต่การอ้างสิทธิอาจมีความแตกต่างกันในบางประการ เช่น สิทธิในการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเป็นข้าราชการ และควรรับรองถึงการบันทึกการเกิดของเด็กแรกเกิดด้วย (๒๒/๐๒/๒๕๕๐)</p>	<p>๓. คณะอนุกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๑) เรื่องศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ให้เดิมคำว่า ทุกคน เข้าไป เพื่อรวมถึงเรื่องของบุคคลไร้รัฐหรือไร้สัญชาติ และคนต่างด้าวในประเทศไทย (๒๓/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๒) ให้คงไว้ตามมาตรา ๔ แห่งรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยให้บันทึกไปเจตนาว่าให้คุ้มครองบุคคลที่อยู่ในเขตอำนาจรัฐไทยครอบคลุมถึงกลุ่มคนต่างด้าว คนไร้สัญชาติ ชนกลุ่มน้อยในแผ่นดินไทยด้วย (โรจธรรมสปริงฟิลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	

<p>ประเทศไทย - ไทยทางอายุ - ไทยประวัติศาสตร์ควมอยู่ หรือไม่</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ/ ราชงานผลการรับฟังความคิดเห็น เกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ ๑) ความเห็นของอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p>	<p>ทางรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐</p>
<p>- ไทยทางอายุ - ไทยประวัติศาสตร์ควมอยู่ หรือไม่</p>	<p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p> <p>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ส่วนใหญ่เห็นควรให้คงประเด็นไทยประวัติศาสตร์</p> <p>๓. คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๑) ให้คงไว้ซึ่งไทยประวัติศาสตร์ เพราะบางฐานความคิดถ้าไทยที่ลงแก่ผู้กระทำความคิดไม่รุนแรงก็ไม่สามารถยับยั้งได้ จึงมีความจำเป็นต้องมีอยู่เฉพาะความคิดที่รุนแรง และความคิดที่ซับซ้อน เพราะไทยจำกัจะมีมาตรการทางราชทัณฑ์ ลดหย่อนคนไทยอยู่เสมอ และในกิติการระหว่างประเทศก็รับรองให้สามารถลงไทย โดยการประหารชีวิตได้</p> <p>๒) ให้ยกเลิกไทยประวัติศาสตร์ เพราะเห็นว่าน่าจะเข้ากับหลักพุทธศาสนา การประหารชีวิตในหลายกรณีเกิดความผิดพลาด ยังไม่มีความฐาน และในหลายประเทศก็ยกเลิกการประหารชีวิตไปแล้ว และเห็นว่าไทยประหารชีวิตทำให้รัฐหนักเลื่อง การแก้ปัญหาสังคม โดยถือเอาไทยประวัติศาสตร์เป็นความชอบธรรม และพิจารณาจากสถิติแล้วเห็นว่าอาชญากรรมร้ายแรง เพิ่มขึ้นทุกปี แสดงให้เห็นว่าการประหารชีวิตไม่สามารถแก้ปัญหาตรงจุด ถ้าให้คงไทยประหารชีวิตไว้ก็ควรเพิ่มช่องทาง ในการทบทวนหรือการอภัยโทษมากยิ่งขึ้น (๑๔/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>เรื่องการลงโทษประหารชีวิต</p> <p>๑) ควรยกเลิก เพราะ เห็นว่าเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และพูดถึงเรื่องกระบวนการพิจารณาทางกระบวนการ ยุติธรรมอาจจะมีผิดพลาด ไปได้บ้าง</p> <p>๒) จำเป็นต้องคงไว้ แต่จะลงโทษประหารชีวิตได้เฉพาะคดีอุกฉกรรจ์ที่สุด และจะลงโทษคนอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี สตรีมี ครรภ์ และบุคคลวิกลจริต ไม่ได้ อีกทั้งบุคคลที่ต้องโทษดังกล่าวข้อมมีสิทธิขอพระราชทานอภัยโทษ ขอลดหย่อนผ่อนโทษ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณี ICCRP ที่ประเทศไทยเป็นภาคี พันธกรณีที่ไม่ได้ห้ามการประหารชีวิต โดยพิจารณาในรายละเอียด โดยคณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๓ (๑๕/๐๒/๒๕๕๐)</p>	<p>มาตรา ๓๒</p>

<p>ประเด็น</p> <p>- โทษทางอาญา</p> <p>- โทษประหารชีวิตควรมีอยู่หรือไม่</p>	<p>สภาพระมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการพิจารณาการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ ๑) ความเห็นของกรรมาธิการกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๔. คณะกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>ไม่มีการอภิปราย</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐</p>
<p>๑.๓ สิทธิเสรีภาพของการสื่อสาร</p>	<p><u>๑. ประชาชน</u></p> <p>๑) ควบคุมการละเมิดสิทธิเสรีภาพหรือการครอบงำสื่อมวลชนไว้โดยเฉพาะ (เห็นด้วย ๘๓.๑% ไม่เห็นด้วย ๑๑.๘%) (จากแบบสอบถามเป็นรายบุคคล ครั้งที่ ๑ - ๑/๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๒) ควบคุมการละเมิดสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน (การรับฟังความคิดเห็นของตัวเองในระดับจังหวัด ครั้งที่ ๑ - ๐๑/๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๓) ควบคุมการละเมิดสิทธิเสรีภาพหรือการครอบงำสื่อมวลชนไว้โดยเฉพาะ (เห็นด้วย ๗๗.๑% ไม่เห็นด้วย ๑๖.๒%) (จากแบบสอบถามเป็นรายบุคคล ครั้งที่ ๒ - ๑๕/๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๔) ควบคุมการละเมิดสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน (เห็นด้วย ๕๕% ไม่เห็นด้วย ๔๕% ไม่ระบุ ๒๗% เวที) (การรับฟังความคิดเห็นของตัวเองในระดับจังหวัด ครั้งที่ ๒ - ๑๕/๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๕) ควบคุมการละเมิดสิทธิเสรีภาพหรือการครอบงำสื่อมวลชนไว้โดยเฉพาะ (เห็นด้วย ๗๖.๖% ไม่เห็นด้วย ๑๖.๗%) (จากแบบสอบถามเป็นรายบุคคล ครั้งที่ ๓ - ๒๘/๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๖) ควบคุมการละเมิดสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน (เห็นด้วย ๗๔.๕% ไม่เห็นด้วย ๒.๖% ไม่ระบุ ๒๒.๙%) (การรับฟังความคิดเห็นของตัวเองในระดับจังหวัด ครั้งที่ ๓)</p> <p><u>๒. องค์การตามรัฐธรรมนูญ</u></p> <p>ส่วนใหญ่ เห็นควรให้แก้ไขประเด็นการรับรองสิทธิเสรีภาพการสื่อสาร</p> <p>กลุ่มที่เห็นควรให้แก้ไขทั้งหมดเห็นด้วยกับประเด็นที่ควรกำหนดเวลาออกกฎหมายรับรองสิทธิเสรีภาพ</p> <p><u>๓. คณะอนุกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ</u></p> <p>ไม่มีการอภิปราย</p>	<p>มาตรา ๓๒</p> <p>มาตรา ๔๕</p>

<p>ประเด็น</p> <p>๑.๓ สิทธิเสรีภาพของสื่อ การรับรองสิทธิเสรีภาพการสื่อสาร</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ ราชานุญาตให้พิมพ์รัฐธรรมนูญ เกี่ยวกับกรร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ(ครั้งที่๑) ความเห็นของอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกายกร่างรัฐธรรมนูญ</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญ ปี๒๕๕๐</p>
<p>๑.๓ สิทธิเสรีภาพของสื่อ การรับรองสิทธิเสรีภาพการสื่อสาร</p>	<p>๕. คณะกรรมการกฤษฎีกายกร่างรัฐธรรมนูญ ไม่มีการอภิปราย</p>	<p>มาตรา ๕๕</p>
<p>๑) เพิ่มการคุ้มครองเสรีภาพสื่อ ให้กว้างขวาง ชัดเจนขึ้น เช่น ห้าม ปิดห้ามกิจการหนังสือพิมพ์ ทำ การพิมพ์ และห้ามสื่อสารด้วยวิธี อื่น ๆ</p>	<p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p> <p>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p> <p>๓. คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๑) ปัญหาการแทรกแซงสื่อของภาครัฐ ควรมีการวางหลักให้ชัดเจนว่าการแสดงความคิดเห็นในทางขัดแย้งหรือต่อต้าน อำนาจรัฐ โดยเฉพาะการบริหารของรัฐบาล ไม่ถือว่าเป็นความคิดหรือมีโทษ ในส่วนของข้อจำกัดที่จะสามารถแทรกแซง สื่อได้นั้น ควรขยายความรวมถึงการที่จะปกป้องเด็กและเยาวชน และเกียรติยศและชื่อเสียงของบุคคลอื่นด้วย (๑๕/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๒) ไม่ควรให้เสรีภาพของสื่อไปกระทบกับเสรีภาพของประชาชน โดยทั่วไป เพียงแต่บัญญัติรับรองในเรื่องใหม่ ๆ ที่จะ เกิดขึ้นในอนาคตก็เพียงพอแล้ว (๑๕/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๓) สื่อสารด้วยวิธีอื่น ๆ หมายความว่ารวมถึง อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ เว็บบอร์ด และการแสดงอย่างอื่นด้วย และให้พิจารณาถึง กระบวนการทั้งก่อนและหลังของการนำความเหล่านั้นไปสู่สาธารณะชนด้วย (๒๑/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๔) การห้ามปิดรวมถึงสื่อขนาดเล็ก เช่น วิทยุชุมชนด้วย (๒๑/๐๒/๒๕๕๐)</p>	

ประเด็น	สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกรร่างรัฐธรรมนูญ(ครั้งที่๑) ความเห็นของอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ จะต้องมี	ร่างรัฐธรรมนูญ ปี๒๕๕๐
<p>๑) เพิ่มการคุ้มครองเสรีภาพสื่อให้กว้างขวาง ชัดเจนขึ้น เช่น ห้ามปิดห้ามกิจการหนังสือพิมพ์ ทำการพิมพ์ และห้ามสื่อสารด้วยวิธีอื่น ๆ</p>	<p>๕. คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๑) เสรีภาพของสื่อ ต้องมีมาตรการควบคุมการใช้อำนาจดังกล่าว เพื่อคุ้มครองเสรีภาพของสื่อให้ชัดเจนขึ้น บทบัญญัติที่รับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนนี้ต้องมีผลใช้บังคับในทันที ส่วนรัฐเองก็จะต้องสนับสนุนสื่อชุมชนด้วย ในกระบวนการรับฟังสรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ จะต้องมีการแก้ไขมารองรับให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายแห่งรัฐ (๑๕/๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๒) อาจจะมีปัญหาผู้ตีความกับสิทธิเสรีภาพใหม่มาตรา ๒๙ เพราะมาตรานี้ได้บัญญัติไว้ครอบคลุมถึงสิทธิเสรีภาพอื่น ๆ ไว้แล้ว (โรงแรมสปริงฟิลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	
<p>๒) ห้ามนักการเมืองเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในสื่อ</p>	<p>๑. ประชาชน</p> <p>ไม่มีความเห็น</p>	
	<p>๒. องค์การตามรัฐธรรมนูญ</p> <p>ไม่มีความเห็น</p>	
	<p>๓. คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>การห้ามผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในสื่อ มีความหมายรวมถึง บุคคลอื่นที่ทำในนามของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วย เพื่อให้สื่อมีอิสระอย่างแท้จริง ไม่ตกอยู่ภายใต้การครอบงำของนักการเมือง (๒๑/๐๒/๒๕๕๐)</p>	
	<p>๔. คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะหรือไม่เป็นเจ้าของหรือถือหุ้นในสื่อ หกจากที่กรณีการใช้คนของรัฐ และใช้วิธีการอื่นใด หรือบุคคลอื่นใด ก็น่าจะจะต้องเข้าข่ายแทรกแซงเช่นกัน (๒๗/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๒) ควรจะมีการบัญญัติไว้ให้ครอบคลุมและชัดเจน เพราะนักการเมืองมักมีอิทธิพลต่อสื่อทำให้มีการแทรกแซงสื่อได้ง่าย (โรงแรมสปริงฟิลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	

<p>๓) ทำมรัฐและเอกชนควบคุม กิจการหรือผูกขาดสื่อ</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น เกี่ยวกับกรร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ(ครั้งที่๑) ความเห็นของอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p><u>๑. ประชาชน</u> "ไม่มีความเห็น</p> <p><u>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ</u> "ไม่มีความเห็น</p> <p><u>๓. คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</u> การควรวมหรือผูกขาดสื่อ รวมทั้งในกรณีเอกชนจะควรวมกับเอกชนเกิดการผูกขาด จะกระทำมิได้ ดังนั้น การควบคุมกิจการและการผูกขาดสื่อควรมีขอบเขตเพียงใด ควรกำหนด ไว้ให้ชัดเจน (๒๑/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p><u>๔. คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</u> ทำมรัฐและเอกชนควบคุมกิจการหรือผูกขาดสื่อ เพราะอาจเป็นการครอบงำสังคม แต่ควรพิจารณาการทำมผูกขาด นั้นควรมีขอบเขตเพียงใด ควรทำมอย่างเด็ดขาดหรือทำมอย่างมีเงื่อนไข (โรงแรมสปริงฟีลด์,๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	<p>มาตรา ๔๖</p>
<p>๔) นำมาตรา ๔๐ เรื่ององค์กร อิสระที่ทำหน้าที่จัดสรรคลื่น ความถี่ไปอยู่ในแนวนโยบาย พื้นฐานแห่งรัฐ โดยให้กำหนด สภาพบังคับ</p>	<p><u>๑. ประชาชน</u> "ไม่มีความเห็น</p> <p><u>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ</u> "ไม่มีความเห็น</p>	<p>มาตรา ๔๗</p>

<p>๔) นำมาตรา ๔๐ เรื่ององค์กรอิสระที่ทำหน้าที่จัดสรรคดีความดีไปอยู่ในแผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ โดยให้กำหนดสภาพบังคับ</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ ราชานุญาตเห็นเกี่ยวกับกร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ(ครั้งที่๑) ความเห็นของอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๓. คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๑) การจัดสรรคดีความดีให้แก่หลายฝ่ายอย่างทั่วถึงและเข้าถึงประชาชน โดยเฉพาะคนที่ด้อยโอกาส และเห็นว่าควรจัดสรรคดีความดี ความจริงแล้วไม่ใช่เรื่องสิทธิเสรีภาพ</p> <p>๒) ควรนำไปบัญญัติไว้ในแผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และควรกำหนดสภาพบังคับไว้ให้ชัดเจน ในการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ ควรให้ว่าการสื่อความควบคุมกันเอง ไม่ควรให้อำนาจรัฐเข้ามาจัดการจะทำให้เกิดการแทรกแซงได้โดยง่าย (๒๑/๐๒/๒๕๕๐)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญ ปี๒๕๕๐</p> <p>มาตรา ๔๗</p>
<p>๕) เรื่ององค์การอิสระที่ทำหน้าที่จัดสรรคดีความดีไปอยู่ในแผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ โดยให้กำหนดสภาพบังคับ</p>	<p>๔. คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๑) สิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและการเข้าถึงในสื่อสาธารณะ ควรโปร่งใส ปรับเปลี่ยนในเชิงโครงสร้างและให้มีกลไกอิสระที่ชัดเจนในแง่ของการที่จะมาบริหารจัดการเรื่องสื่อ (๑๕/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๒) เรื่องของคดีความดี ควรจะอยู่ในเรื่องแผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ไม่ควรจัดอยู่ในเรื่องของสิทธิเสรีภาพ เพราะการจัดสรรคดีความดีเป็นเรื่องที่รัฐมีหน้าที่ประการหนึ่งประการใดในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวให้เกิดความเป็นธรรมและเป็นประโยชน์สูงสุด (๒๗/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๓) ควรกำหนดให้มีองค์กรทำหน้าที่จัดสรรคดีความดีเพียงองค์กรเดียว เพื่อความราบรื่น รวดเร็ว ไม่จำเป็นต้องผ่านหลายขั้นตอน และกำหนดสภาพบังคับด้วย เพราะการกำหนดสภาพบังคับจะทำให้องค์กรสามารถเกิดขึ้นได้จริง (โรจธรรมสปริงฟิลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	

<p>เพิ่มเติม</p> <p>๕) มาตรา ๔๑ แห่งรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.๒๕๕๐ ควรมีสถาบันตั้งอย่างจริงจังและควรมีมาตรการบังคับในกรณีที่มีรัฐบาลมีการแทรกแซงสื่อ (โรงแรมสปริงฟีลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกร่างรัฐธรรมนูญ(ครั้งที่๑) ความเห็นของอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p> <p>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p> <p>๓. คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ สื่อมวลชนมักถูกฟ้องร้องจากนักการเมือง ทำให้เกิดการปิดกั้นการตรวจสอบของสื่อ ถูกแทรกแซง ครอบงำงาน ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบได้ เห็นว่ามาตรา ๔๑ แห่งรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.๒๕๕๐ ไม่ครอบคลุมทุกกรณี ควรมีกฎหมายดำดำบรองสำหรับลงโทษผู้ที่แทรกแซงสื่ออย่างชัดเจน หากถูกควบคุมโดยการเมื่องจะทำให้สื่อไม่มีอิสระ ประชาชนก็จะเสียประโยชน์ (๒๑/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๔. คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ควรเขียนบทลงโทษไว้ให้ชัดเจนมากกว่านี้ การปกป้องสื่อมวลชนนี้ เนื่องจากมาตรา ๔๑ รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.๒๕๕๐ ไม่มีสภาพบังคับอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม เพราะการกำหนดสภาพบังคับจะทำให้องค์กรสามารถเกิดขึ้นได้จริง (โรงแรมสปริงฟีลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญปี๒๕๕๐</p> <p>มาตรา ๔๖</p> <p>มาตรา ๔๖</p>
---	---	---

<p>ประเด็น</p> <p>- ควรมีมาตรฐานในการควบคุม จริยธรรมของสื่อ</p>	<p>สภาพระมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น เกี่ยวกับกรร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ ๑) ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีการ่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีการ่างรัฐธรรมนูญ</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐</p>
<p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p>	<p>๑. ประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น เกี่ยวกับกรร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ ๑) ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีการ่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีการ่างรัฐธรรมนูญ</p>	<p>มาตรา ๕๕, ๕๖</p>
<p>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p>	<p>๑. ประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น เกี่ยวกับกรร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ ๑) ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีการ่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีการ่างรัฐธรรมนูญ</p>	<p>มาตรา ๕๕, ๕๖</p>
<p>๓. คณะกรรมการกฤษฎีการ่างรัฐธรรมนูญ</p>	<p>การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน เพื่อป้องกันมิให้สื่อมวลชนละเมิดสิทธิของบุคคลอื่นและปฏิบัติต่อก คนอย่างเท่าเทียมกัน ควรกำหนดว่าการปฏิบัติหน้าที่ที่ผู้ประกอบการวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต เป็นธรรม และตาม มาตรฐานจริยธรรมแห่งวิชาชีพ (๒๑/๐๒/๒๕๕๐)</p>	<p>มาตรา ๕๕, ๕๖</p>
<p>๔. คณะกรรมการกฤษฎีการ่างรัฐธรรมนูญ</p>	<p>ควรมีระบบป้องกันการละเมิดสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน แต่ทั้งนี้สื่อต้องกระทำการภายใต้มาตรการตามกฎหมาย และจรรยาบรรณแห่งการประกอบวิชาชีพ (๐๑/๐๓/๒๕๕๐)</p>	<p>มาตรา ๕๕, ๕๖</p>

<p>๑.๔ การศึกษา ๑) ให้การศึกษาภาคบังคับ ๑๒ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพิ่มประเด็น รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียง (ใจแถมสปริงฟิลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ ราชานผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ ๑) ความเห็นของอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p> <p>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p> <p>๓. คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ๑) การรับรองการศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นว่าควรรับรองการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.๒๕๕๐ ประชาชนควรให้ได้รับสิทธิเช่นเดิม การลดสิทธิของประชาชนลงอาจเกิดปัญหาได้ และควรกำหนดให้เป็นวาระสำคัญแห่งชาติ (๐๖/๐๒/๒๕๕๐) ๒) ควรรับรองสิทธิดังกล่าวเพียง ๘ ปีเท่านั้น เพื่อให้เกิดผลได้จริงในทางปฏิบัติ ส่วนที่มากกว่า ๘ ปี รัฐจะช่วยเหลือต่อไปได้ แต่ไม่ควรกำหนดเป็นบทบังคับให้เป็นที่แน่นอน เพื่อให้เกิดผลได้จริงในทางปฏิบัติ (๐๖/๐๒/๒๕๕๐) ๓) ไม่ควรกำหนดตัวเลขจำนวนเอาไว้ เพราะจะเป็นที่ถกเถียงกันว่าจะเริ่มนับเมื่อไหร่ ซึ่งจะเกิดความไม่ชัดเจน เห็นว่าควรคุ้มครองการศึกษาตั้งแต่วัยเยาว์ คุ้มครองให้การศึกษาตั้งแต่เกิดหรือตั้งแต่ ๖ ขวบ หรือตั้งแต่ระดับอนุบาล (๐๖/๐๒/๒๕๕๐) ๔) การเก็บค่าใช้จ่าย ไม่ควรเก็บค่าใช้จ่าย เพราะ การศึกษาภาคบังคับควรเป็นสวัสดิการจากรัฐที่จะจัดให้แก่ประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และในเรื่องงบประมาณก็ไม่มีปัญหาแต่อย่างใด และให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน (๐๖/๐๒/๒๕๕๐)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐</p> <p>มาตรา ๔๘</p>
---	---	---

<p>๑.๔ การศึกษา</p> <p>๑) ให้การศึกษาภาคบังคับ ๑๒ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย</p> <p><u>เพิ่มประเด็น</u></p> <p>รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ (โรงแรมสปริงฟิลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการร่างรัฐธรรมนูญ ราชานุญาตรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ ๑) : ความเห็นของอนุกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>	<p>มาตรา ๔๘</p>
<p>๓) เสนอเป็น ๑๔ ปี คือลงไปถึงอนุบาล การพัฒนาคน ต้องดำเนินการตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา การจัดการศึกษาดังกล่าวให้ถือเป็นวาระสำคัญแห่งชาติ รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ (๒๗/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๔) ควรเอาคำว่า ๑๒ ปีออก แล้วบอกว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างน้อยในระดับมัธยมศึกษาหรืออาชีวศึกษา ซึ่งจะใช้งบประมาณไม่มากนัก สามารถอยู่ในวิสัยที่เป็นไปได้ (๑๓/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p><u>ข้อเสนอเพิ่มเติม</u></p> <p>๑) ในวรรคที่ ๒ อาจจะเพิ่มเติมว่า การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน รัฐอาจกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเอกชนเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาตามวรรคแรกอย่างกว้างขวางและทั่วถึงมากขึ้น เนื่องจากเปิดโอกาสให้ท้องถิ่น หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน ชุมชน และภาคเอกชนเข้าร่วมบริหารจัดการศึกษามากขึ้น โดยให้ท้องถิ่นดูแลเรื่องอาคารสถานที่ ส่วนกลางดูแลเรื่องคุณภาพมาตรฐาน แล้วก็ให้ท้องถิ่น ประชาชน เอกชน และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร บริหารจัดการการศึกษา ติดตามและประเมินผล (๑๓/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๒) ขยายความการศึกษา ว่าหมายถึง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา เพราะคนที่สติปัญญามาก หากไม่มีคุณธรรมกำกับ ก็คิดโกง คิดคอร์รัปชัน ซึ่งเกิดปัญหากับบ้านเมือง (๒๗/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๓) ในความหมายของการศึกษา ควรทำให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกันด้านข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและวิเคราะห์ วิจัย และพิจารณาได้ (๑๓/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๔) เรื่องคุณธรรมความดี ควรคู่ไปกับระบบการศึกษา (๑๓/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๕) ขอให้มีการกำหนดให้ชัดเจนลงไปในแนวนโยบายแห่งรัฐว่า รัฐพึงจัดให้มีบริการด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และการอาชีวศึกษาขั้นต้นโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ด้วยการกระจายอำนาจหรือมอบอำนาจให้การบริหารจัดการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาคเอกชนที่มีความพร้อมเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการให้มากขึ้น เพื่อหวังดีให้เป็นไปตามความในวรรคแรกก็ควรจะมีกรกำหนดให้มีการตรากฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องมาบังคับใช้ อย่างไรก็ตามใน ๑ ปี และให้มีมีการกำหนดให้ดำเนินการกระจายอำนาจทางการศึกษาดังกล่าวให้เสร็จสิ้นไปภายในระยะเวลาไม่เกิน ๑๐ ปี นับตั้งแต่ที่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ (๑๔/๐๒/๒๕๕๐)</p>	<p>มาตรา ๔๘</p>	

<p>๑.๕ การศึกษา</p> <p>๑) ให้การศึกษากลับถึงปี ๑๒ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย</p> <p>เพิ่มประเด็น</p> <p>รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ (โรงแรมสปริงฟิลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ ราชอาณาจักรรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่๑) ความเห็นของอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>ข้อสังเกต</p> <p>๑) มาตรา ๔๓ เดิม ยังไม่มีความชัดเจน ๑๒ ปีที่ว่ามานี้ ไม่ชัดเจนว่านับจากตรงไหน (๑๓/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๒) ในมาตรา ๔๓ ไม่เก็บค่าใช้จ่าย งบประมาณสนับสนุนโดยคิดรายคนเท่ากันหมด ซึ่งลักษณะนี้เป็นการดึงให้โรงเรียนที่มีคุณภาพหันลงมาให้ระดับคุณภาพเท่ากันโรงเรียนที่ไม่มีคุณภาพ (๑๓/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๓) ในเรื่องการศึกษา รัฐจะต้องให้การอุปการะกับนักเรียนที่ยากจนด้วยโอกาสในระบบของการเรียนการสอน (๑๔/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๔) เปลี่ยนจากรัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ เป็นรัฐต้องจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรม เพื่อคุ้มครองกลุ่มคนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา (โรงแรมสปริงฟิลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๕) เป็นประเด็นที่ขอให้มีการลงมติโดยไม่มีการอภิปราย ซึ่งคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญมีมติเห็นควรรีบให้การศึกษานั้นพื้นฐาน ๑๒ ปีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ด้วยคะแนน ๒๖ ต่อ ๔ เสียง (โรงแรมเดอะไทด์ รีสอร์ท, ๐๖-๑๑/๐๔/๒๕๕๐)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญ ปี๒๕๕๐</p> <p>มาตรา ๔๘</p>
<p>๒) พัฒนามาตรฐานและคุณภาพ การศึกษาให้เท่าเทียม</p>	<p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p> <p>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p>	<p>มาตรา ๔๘</p>

<p>๒) พัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียม</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการขอร้องรัฐธรรมนุญ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกรขอร้องรัฐธรรมนุญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ ๑) ความเห็นของอนุกรรมการสิทธิการขอร้องรัฐธรรมนุญ ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิการขอร้องรัฐธรรมนุญ</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐</p>
<p>๓) ส่งเสริมการศึกษาภาคเอกชนและการศึกษาทางเลือกของประชาชน</p>	<p>๓. คณะอนุกรรมการขอร้องรัฐธรรมนุญ ไม่มีการอภิปราย</p> <p>๔. คณะกรรมการขอร้องรัฐธรรมนุญ เห็นด้วย โดยควรพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน (โรจธรรมสปริงฟิลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	<p>มาตรา ๔๘</p>
<p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p> <p>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p> <p>๓. คณะอนุกรรมการขอร้องรัฐธรรมนุญ ๑) ไม่ควรไปกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องจัด รัฐควรเป็นเพียงผู้สนับสนุนเท่านั้น และเห็นว่าเอกชนก็สามารถจัดการศึกษาได้เอง จึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาค้ำย (๑๓/๐๒/๒๕๕๐) ๒) การจัดการศึกษาให้ได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ควรกำหนดให้เป็นที่ของรัฐ ไม่ควรให้เอกชนเป็นผู้จัดการศึกษา เพราะรัฐต้องเป็นผู้ที่จัดสรรทรัพยากรให้อย่างเป็นธรรม (๑๓/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๔. คณะกรรมการขอร้องรัฐธรรมนุญ ไม่มีการอภิปราย</p>	<p>มาตรา ๔๘</p>	<p>มาตรา ๔๘</p>

<p>ประเด็น</p> <p>๔) การมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา ฯลฯ</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการขอร้องร่างรัฐธรรมนูญ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น เกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ ๑) ความเห็นของอนุกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p> <p>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p> <p>๓. คณะอนุกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ไม่มีการอภิปราย</p> <p>๔. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๑) ควรเพิ่มเติมว่า การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ เอกชน รัฐอาจกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเอกชนเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาตามวรรคแรก อย่างกว้างขวางและทั่วถึงมากขึ้น เนื่องจากเปิดโอกาสให้ท้องถิ่น หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน ชุมชน และภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น โดยให้ท้องถิ่นดูแลเรื่องอาคารสถานที่ ส่วนกลางดูแล เรื่องคุณภาพมาตรฐาน แล้วก็ให้ท้องถิ่น ประชาชน เอกชน และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร บริหาร จัดการการศึกษา ติดตามและประเมินผล (โรงแรมสปริงฟีลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>๒) ควรกำหนดเฉพาะชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะส่วนที่มีความพร้อมเท่านั้น เพราะการให้แก่ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดจะเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ (โรงแรมสปริงฟีลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐</p> <p>มาตรา ๔๘</p>
--	--	--

<p>๕) ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนชีวิตและสามารถนำประสบการณ์มาเทียบวุฒิการศึกษาได้</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการขอร้องร่างรัฐธรรมนูญ ราชบัณฑิตเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ(ครั้งที่๑) ความเห็นของอนุกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญ ปี๒๕๕๐</p>
<p>๕) ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนชีวิตและสามารถนำประสบการณ์มาเทียบวุฒิการศึกษาได้</p>	<p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p> <p>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p> <p>๓. อนุกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ๑) ควรสนับสนุนการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต ให้ได้รับการเทียบวุฒิการศึกษาทุกระดับ โดยมีกลไกในการสอบมาตรฐานและให้ได้รับการสอบเทียบเข้ารับราชการในตำแหน่งต่างๆ ขยายส่งเสริมการศึกษานอกระบบ (๒๑/๐๒/๒๕๕๐) ๒) การเทียบวุฒิจำเป็นปัญหาความมั่นคง เช่น กรณีการศึกษาทางด้านศาสนาซึ่งภาครัฐไม่เทียบวุฒิจำเป็น ปัจจุบันมีองค์กรในการเทียบวุฒิชองแล้ว กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติเขียนรับรองไว้ชัดเจน แต่เป็นปัญหาในการจัดการที่การดำเนินการล่าช้าจึงไม่ควรบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญอีก (๒๑/๐๒/๒๕๕๐)</p>	<p>มาตรา ๔๔</p>
	<p>๔. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ๑) ให้ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เน้นในเรื่องการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนส่งเสริมการศึกษาของภาคเอกชน และการศึกษาทางเลือกของประชาชน จุดสำคัญคือ สนับสนุนส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้มีศักยภาพในการเลี้ยงดูบุตร โดยเฉพาะตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาจน ๖ ปีแรกของชีวิต เพราะช่วงนั้นเป็นรากฐานของชีวิตที่สำคัญที่จะสัมพัฒนาการด้านสมอง สติปัญญา อารมณ์และจิตใจ (๒๓/๐๒/๒๕๕๐) ๒) ควรเพิ่มเติมให้มีการจัดคลังความถี่วิทยุและโทรทัศน์ที่เป็นสถานที่เพื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต (โรงแรมสปริงฟิลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	

ประเด็น	สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกร่างรัฐธรรมนูญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ(ครั้งที่๑) ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกายกร่างรัฐธรรมนูญ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกายกร่างรัฐธรรมนูญ	ร่างรัฐธรรมนูญปี๒๕๕๐
๑.๕ ประกันความเป็นอิสระของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง ๑) คุ้มครองกรณีปฏิบัติหน้าที่เสนอข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานหรือของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยสุจริต ๒) ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่และจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	<p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p> <p>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p> <p>๓. คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ไม่มีการอภิปราย</p> <p>๔. คณะกรรมการกฤษฎีกายกร่างรัฐธรรมนูญ ตรวจกำหนดการคุ้มครองกรณีปฏิบัติหน้าที่เสนอข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานหรือของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยสุจริต และตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่และจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (โรงแรมสปริงฟีลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	
๑.๖ เสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ ฯลฯ ของข้าราชการ พนักงานของรัฐ และองค์กรอิสระ - เพื่อคุ้มครองเสรีภาพในการรวมกลุ่มให้กว้างขวางและเท่าเทียมกัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบต่อประโยชน์สาธารณะ	<p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p> <p>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p> <p>๓. คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ๑) เสรีภาพในการรวมตัวกันเป็นสมาคม สหภาพ ยังไม่ครอบคลุมถึง ข้าราชการ อาจารย์มหาวิทยาลัย กลุ่มคนที่ให้บริการสาธารณะ จึงควรมีผู้เข้าร่วมถึงกลุ่มบุคคลดังกล่าวด้วย (๒๑/๐๒/๒๕๕๐)</p>	มาตรา ๖๓

<p>ประเด็น</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นชอบประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ ราชานุญาตฯ ปรากฏในมติเห็นชอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ ๑) ความเห็นของอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>	<p>มาตรา ๖๓</p>
<p>๑.๖ เสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ ฯลฯ ของข้าราชการ พนักงานของรัฐ และองค์กรอิสระ</p> <p>- เพื่อคุ้มครองเสรีภาพในการรวมกลุ่มให้กว้างขวางและเท่าเทียมกัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบต่อประโยชน์สาธารณะ</p>	<p>๒) ข้าราชการ อาจารย์มหาวิทยาลัย กลุ่มคนที่ให้บริการสาธารณะ น่าจะหมายความว่าเป็นการรวมกลุ่มที่มีชื่อเรียกอย่างอื่นแล้ว จึงไม่ต้องการบัญญัติเพิ่มเติมแต่อย่างใด (๒๑/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๔. คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>เรื่องสิทธิเสรีภาพในการรวมกลุ่ม ควรให้ข้าราชการมีสิทธิในการรวมกลุ่ม และแสดงความคิดเห็นได้โดยไม่ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อการบริการสาธารณะ การให้สิทธิในการรวมตัวจะเป็นการเสริมความเข้มแข็งของภาคประชาชนในการที่จะกำหนดมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองตัวของภาคประชาชน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ และควรให้การสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน เพื่อให้ห้องศรัทธาประชาชนเหล่านั้นสามารถดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์สาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพและปราศจากการแทรกแซงโดยรัฐด้วย (๑๕/๐๓/๒๕๕๐)</p> <p>ข้อสังเกต</p> <p>๑) ไม่ควรมีสหภาพข้าราชการ เพราะโดยหลักข้าราชการเป็นไปตามระเบียบข้าราชการพลเรือนอยู่แล้ว ดังนั้นการดำเนินการบางประการ เช่น การรวมตัวกันเพื่อเรียกร้องเงินเดือนนั้นไม่สามารถทำได้</p> <p>๒) มี แต่ไม่ควรใช้คำว่าสหภาพข้าราชการ ควรใช้คำว่ากลุ่มข้าราชการ</p> <p>๓) มี แต่ให้จำกัดการดำเนินการบางประการ เพราะบางเรื่องไม่สามารถดำเนินการได้อย่างสหภาพแรงงาน เช่น สิทธิในการนัดหยุดงาน (โรงแรมสปริงฟิลด์, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	<p>มาตรา ๖๓</p>

<p>ประเด็น</p> <p>๑.๗ คุ่มครองสถาบันครอบครัว</p> <p>๑) เนื่องจากสถาบันครอบครัวเป็นหน่วยพื้นฐานที่สำคัญที่ควรได้รับการคุ้มครองจากรัฐและสังคมทุกภาคส่วน</p> <p>๒) เพิ่มสิทธิเด็กตามหลักอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่ไทยเป็นภาคี</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการยกร่างรัฐธรรมนูญ-รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกร่างรัฐธรรมนูญ(ครั้งที่๑) ความเห็นของอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญ ปี๒๕๕๐</p>
<p>๑.๗ คุ่มครองสถาบันครอบครัว</p> <p>๑) เนื่องจากสถาบันครอบครัวเป็นหน่วยพื้นฐานที่สำคัญที่ควรได้รับการคุ้มครองจากรัฐและสังคมทุกภาคส่วน</p> <p>๒) เพิ่มสิทธิเด็กตามหลักอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่ไทยเป็นภาคี</p> <p>๑.๗ คุ่มครองสถาบันครอบครัว</p>	<p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p> <p>๒. องค์การตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p> <p>๓. คณะอนุกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๑) สิทธิเกี่ยวกับสถาบันครอบครัวควรพิจารณาจากกติการะหว่างประเทศ ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.๒๕๕๐ รับรองไว้เพียงมาตราเดียวที่ให้ส่งเสริมความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว ซึ่งมีความหมายกว้าง ไม่ชัดเจนว่าต้องการส่งเสริมอย่างไร และสิทธิครอบครัวมีอะไรบ้าง และมีข้อเสนอให้มีการกำหนดให้ครอบครัวที่ครอบครัวยุติไปตั้งหน้าที่ของสถาบันครอบครัวไปด้วย (๑๕/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๒) ควรให้เด็กควร ได้สิทธิในการรับการเลี้ยงดูหรือได้รับ โภชนาการขั้นพื้นฐานจนกว่าจะมีอายุที่เหมาะสม และเด็กนอกสมรสควรได้รับความคุ้มครองเช่นเดียวกันด้วย ซึ่งในมาตรา ๕๓ เดิมกล่าวเฉพาะแต่เรื่องเด็กและบุคคลที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัวเท่านั้น การที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญจะทำให้หน่วยงานหรือผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเด็กตระหนักถึงสิทธิของเด็กมากยิ่งขึ้น (๑๕/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๓) ควรให้มีการรับรองเกี่ยวกับการได้รับสิทธิในการบันทึกรการเกิด ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวกับการได้สัญชาติ (๑๕/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๔) ควรให้เด็กที่ไม่มีผู้ดูแล มีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและได้รับการศึกษาจาก รัฐ ซึ่งการศึกษาต้องเป็นการศึกษาแบบให้เปล่า (๑๕/๐๒/๒๕๕๐)</p>	<p>มาตรา ๕๑</p> <p>มาตรา ๕๑</p>

<p>ประเด็น</p> <p>๑) เนื่องจากสถาบันครอบครัวเป็นหน่วยพื้นฐานที่สำคัญที่ควรได้รับการคุ้มครองจากรัฐและสังคมทุกภาคส่วน</p> <p>๒) เพิ่มสิทธิเด็กตามหลักอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่ไทยเป็นภาคี</p>	<p>สรุปประมวลความคิดเห็นของประชาชนเพื่อประกอบการร่างรัฐธรรมนูญ ราชานุญาตให้พิมพ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ(ครั้งที่๑) ความเห็นของอนุกรรมการสิทธิการร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>๕) ในการดำเนินการพิจารณาเด็กและเยาวชน ต้องคำนึงถึงอายุและความต้องการของเด็กด้วย ให้สอดคล้องกับปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและกติการะหว่างประเทศ (๑๕/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๖) ควรเน้นที่ผู้ปกครองให้เป็นหน้าที่โดยตรง คือ ต้องอบรมให้การศึกษาเบื้องต้น ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของรัฐหรือโรงเรียนเพียงอย่างเดียว เพื่อให้เกิดสภาพบังคับ ในกรณีที่ไม่มีการดำเนินการคุ้มครองจะต้องเสียดิทธิบางประการเพื่อเป็นการชดเชยหรือเป็นการบังคับเพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง (๑๕/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๗) เสริมสร้างจิตสำนึกเพื่อให้บิดามารดามีความรับผิดชอบและสร้างคุณภาพให้กับเด็ก เนื่องจากจะเป็นพื้นฐานที่ดีของชุมชน และประเทศชาติ ซึ่งควรพิจารณาให้เชื่อมโยงกับแผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ (๒๒/๐๒/๒๕๕๐)</p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญ ปี๒๕๕๐</p>
<p>๑.๘ คู่สมรสคนพิการและผู้สูงอายุ</p> <p>๑) ให้เป็นผู้ทรงสิทธิ มิใช่เป็นเพียงผู้รับการสงเคราะห์ และรัฐต้องสนับสนุนให้มีการดำรงชีวิตที่เพียงพอ</p>	<p>๔. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ไม่มีการอภิปราย</p>	<p>มาตรา ๕๓</p>
<p>๑.๘ คู่สมรสคนพิการและผู้สูงอายุ</p> <p>๑) ให้เป็นผู้ทรงสิทธิ มิใช่เป็นเพียงผู้รับการสงเคราะห์ และรัฐต้องสนับสนุนให้มีการดำรงชีวิตที่เพียงพอ</p>	<p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p> <p>๒. องค์การตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p> <p>๓. คณะอนุกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>นอกจากการคุ้มครองผู้สูงอายุแล้ว ควรรวมถึงคนชราชอบ เช่น คนไร้รัฐ ผู้ลี้ภัย แรงงานข้ามชาติด้วย (๒๒/๐๒/๒๕๕๐)</p>	<p>มาตรา ๕๓</p>

<p>๑.๘ คู่ครองคนพิการและ ผู้สูงอายุ ๑) ให้เป็นผู้ทรงสิทธิ มีใช้เป็นเพียง ผู้รับการสงเคราะห์ และรัฐต้อง สนับสนุนให้มีการดำรงชีวิตที่ เพียงพอ</p>	<p>สรุปประมวลกฎหมายแพ่งของประชาชนเพื่อประกอบการยกย่องรางวัลวีรกรรมบุญ ราชานานผลการรับฟังความคิดเห็น เกี่ยวกับการทำวีรกรรมบุญขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ ๑) ความเห็นของอนุกรรมการสิทธิการยกย่องวีรกรรมบุญ ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิการยกย่องวีรกรรมบุญ</p> <p>๙. คณะกรรมการสิทธิการยกย่องวีรกรรมบุญ ควรมีการคุ้มครองถึงเรื่องสวัสดิการผู้สูงอายุ ที่ช่วยเหลือและพึ่งพาตัวเองไม่ได้ ให้ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจาก รัฐให้สามารถพึ่งพาตนเองอยู่รอดได้ (โรงแรมสปริงพินิจ, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	<p>ทางรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐</p>
<p>เพิ่มประเด็น ๒) ควรส่งเสริมให้มีการออมนเพื่อ การชราภาพ (โรงแรมสปริงพินิจ, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	<p>๑. ประชาชน ไม่มีความเห็น</p> <p>๒. องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่มีความเห็น</p> <p>๓. อนุกรรมการสิทธิการยกย่องวีรกรรมบุญ ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนไทยมีนิสัยในการออมน (๒๒/๐๒/๒๕๕๐)</p> <p>๔. คณะกรรมการสิทธิการยกย่องวีรกรรมบุญ ๑) ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนไทยมีนิสัยในการออมน เพื่อให้ประชาชนไม่มีความสามารถพึ่งพาตนเองจะต้อง รอการช่วยเหลือจากรัฐตลอดเวลา ควรจะมีการเขียนชัดเจนว่าไม่ประสงค์จะให้รัฐเป็นผู้รับภาระแต่ฝ่ายเดียว (๒๓/๐๒/๒๕๕๐) ๒) ควรไปกำหนดในแผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ (โรงแรมสปริงพินิจ, ๐๕-๑๐/๐๓/๒๕๕๐)</p>	<p>มาตรา ๕๓</p>